

28.04.2022

Kokousaika 28.04.2022 16:15 - 20:10

Kokouspaikka Lautakuntasali Horisontti, Työpajankatu 8

Läsnä

Jäsenet

Ahsanullah, Tarik varapuheenjohtaja
Kolehmainen, Laura saapui klo 16:17, läsnä § 84 - 97
Meretniemi, Jaakko
Rantanen, Janna
Saukkonen, Lea
Strandén, Juhani poistui klo 18:37, läsnä § 83 - 91
Suihko, Milja poistui klo 18:37, läsnä § 83 - 91
Thomas, Coel
Möller, Antti varajäsen

Muut

Randell, Mari asiakkuusjohtaja
Nikunen, Esa ympäristöjohtaja
Mustonen, Salla vs. rakennusvalvontapäällikkö
Alanko, Aarno yksikön päällikkö
poistui 18:37, läsnä § 83 - 91
Walin, Laura yksikön päällikkö
Miinalainen, Matti viestintäsuunnittelija
Hagström, Sara lakimies
Höhl, Eija hallintosihteeri
Nöjd, Johanna hallintosihteeri
Kymenlahti, Jarmo ict-tukihenkilö
Salminen, Jere ympäristötarkastaja
asiantuntija
läsnä § 92 - 95
Haaparanta, Suvi ympäristötarkastaja
asiantuntija
läsnä § 96
Leppänen, Anne ympäristötarkastaja
asiantuntija
läsnä § 97

Puheenjohtaja

Tarik Ahsanullah

varapuheenjohtaja

28.04.2022

§ 83 - 97

Esittelijät

Tarik Ahsanullah	varapuheenjohtaja § 83
Mari Randell	asiakkuusjohtaja § 84
Aarno Alanko	yksikön päällikkö § 85 - 90
Salla Mustonen	vs. rakennusvalvontapäällikkö § 91
Laura Walin	yksikön päällikkö § 92 - 97

Pöytäkirjanpitäjä

Johanna Nöjd	hallintosihteeri § 83 - 97
--------------	-------------------------------

28.04.2022

§	Asia	
83	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
84	Asia/2	Ilmoitusasiat
85	Asia/3	Rakennuslupahakemus, tilapäinen harjoittelurata ja kaksi pressuhallia oppilaitoskäyttöön Malmin lentokentälle 5 vuoden määräajaksi sekä aloittamisoikeus, 406/1:13, Malmin lentoasema, Helsingin kaupunki, Kaupunkiympäristö
86	Asia/4	Rakennuslupahakemus, jäähallin rakentaminen ja aloittamisoikeus, 43285/2, Abraham Wetterin tie 1, Helsingin Liikuntahallit Oy
87	Asia/5	Rakennuslupahakemus, 16- ja 2-kerroksisen asuinkerrostalon (käyttötarkoitusluokka 0121)rakentaminen osana korttelikokonaisuutta, 54180/21, Paahtajanaukio 4, Asunto Oy Helsingin Sitadelli 5
88	Asia/6	Rakennuslupahakemus, 8- ja 2-kerroksisen asuinkerrostalon (käyttötarkoitusluokka 0121) rakentaminen osana korttelikokonaisuutta, 54180/20, Aromikuja 2, Asunto Oy Helsingin Sitadelli 6
89	Asia/7	Rakennuslupahakemus, oppilaitoksen rakentaminen, pihan talousrakennusten ja varastojen rakentaminen, maalämpökaivojen poraaminen ja kokoontumistilahyväksyntä, tontti 40/119/2, Kimnaasipolku 5, Helsingin kaupunki, Kaupunkiympäristön toimiala
90	Asia/8	Aloittamisoikeushakemus, 47196/17, Lallukantie 5
91	Asia/9	Rakentamistapaohje, mainoslaitteet rakennuksissa ja tonteilla
92	Asia/10	Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esitys kaupunginhallitukselle ja Uudenmaan ELY-keskukselle luonnonsuojelulain mukaisena luontotyyppinä suojellun Kruunuvuoren lehmusmetsikön hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi
93	Asia/11	Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esitys kaupunginhallitukselle ja Uudenmaan ELY-keskukselle Stansvikin lehdon ja kaivosalueen luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi sekä rauhoitusmääräysten muuttamiseksi
94	Asia/12	Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esitys kaupunginhallitukselle ja Uudenmaan ELY-keskukselle Itäniityn laakson luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymiseksi sekä rauhoitusmääräysten muuttamiseksi

28.04.2022

95	Asia/13	Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esitys kaupunginhallitukselle ja Uudenmaan ELY-keskukselle Jollaksen rämeen luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi
96	Asia/14	Helsingin ilmansuojelusuunnitelman 2017-2024 seurantaraportti 2021
97	Asia/15	Helsingin meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2018-2022 seurantaraportti 2021

28.04.2022

§ 83

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Cole Thomasin ja varatarkastajaksi jäsen Janna Rantasen.

Käsittely

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti puheenjohtajan ehdotuksesta valita yksimielisesti pöytäkirjantarkastajaksi Milja Suihkon sijasta Coel Thomasin ja varatarkastajaksi Juhani Strandénin sijasta Janna Rantasen.

Esittelijä

varapuheenjohtaja
Tarik Ashanullah

Lisätiedot

Johanna Nöjd, hallintosihteeri, puhelin: 310 26415
johanna.nojd(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Milja Suihkon ja varatarkastajaksi jäsen Juhani Strandénin.

Esittelijä

puheenjohtaja
Saana Rossi

Johanna Nöjd, hallintosihteeri, puhelin: 310 26415
johanna.nojd(a)hel.fi

Muutoksenhaku

28.04.2022

Asia/1

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 84
Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi

Kvsto 2.2.2022 § 24

Mellunkylän Kontulan Leikkikuja 5:n asemakaavan muuttaminen
(nro12552)
HEL 2018-002512

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 47. kaupunginosan (Mellunkylä, Kontula) korttelin 47031 tontin 3 ja katualueen asemakaavan muutoksen 12.3.2019 päivätyn piirustuksen nro 12552 mukaisena ja asemakaava-selostuksesta ilmenevin perustein. Asemakaava on tullut voimaan 24.3.2022.

[Pöytäkirja](#)

Ympäristö- ja lupajaoston päätös 10.6.2021 §132; Kiinteistö Oy Gigahertsin toimenpidesuunnitelma

Ympäristö- ja lupajaosto on päätöksellään 10.6.2021 päättänyt kieltää Kiinteistö Oy Helsingin Gigahertsia kiinteistön omistajana sakon uhalla käyttämästä osoitteesta Insinöörinkatu 4 sijaitsevan kauppakeskuksen Itäväylän puoleisessa ulkoseinässä olevaa sähköistä mainoslaitetta 1.9.2021 jälkeen auringonlaskun ja auringonnousun välisenä aikana, kunnes kiinteistön omistaja on esittänyt ympäristö- ja lupajaostolle konkreettisen ja yksityiskohtaisen suunnitelman, miten mainoslaitteesta ympäristölle aiheutuva haitta ja häiriö poistetaan.

Kiinteistö Oy Gigahertsin on toimittanut rakennusvalvontaan toimenpidesuunnitelman, joka nyt toimitetaan tiedoksi ympäristö- ja lupajaostolle.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Mari Randell

Lisätiedot

Johanna Nöjd, hallintosihteeri, puhelin: 310 26415
johanna.nojd(a)hel.fi

Liitteet

28.04.2022

Asia/2

- 1 ToimenpidesuunnitelmaHertsin valomainostaulu v2 20220331.pdf
- 2 Toimenpidesuunnitelma Hertsin valomainostaulu final 20211004 - Toimenpidesuunnitelma Hertsin valomainostaulu v2 20220331.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Mari Randell

Lisätiedot

Johanna Nöjd, hallintosihteeri, puhelin: 310 26415
johanna.nojd(a)hel.fi

Liitteet

- 1 ToimenpidesuunnitelmaHertsin valomainostaulu v2 20220331.pdf
- 2 Toimenpidesuunnitelma Hertsin valomainostaulu final 20211004 - Toimenpidesuunnitelma Hertsin valomainostaulu v2 20220331.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

28.04.2022

§ 85

Rakennuslupahakemus, tilapäinen harjoittelurata ja kaksi pressuhallia oppilaitoskäyttöön Malmin lentokentälle 5 vuoden määräajaksi sekä aloittamisoikeus, 406/1:13, Malmin lentoasema, Helsingin kaupunki, Kaupunkiympäristö

HEL 2022-004564 T 10 04 03

Facta 38-0742-22-A, Lupapiste LP-091-2022-00987

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti panna asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Juhani Strandén: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Juhani Strandénin ehdotuksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Aarno Alanko

Lisätiedot

Jyrki Kauhanen, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 26465
jyrki.kauhanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää myöntää Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialalle haetun rakennusluvan liitteenä 1 olevan Facta-asiakirjan 38-0742-22-A mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyy esitetyt pääpiirustukset ja myöntää aloittamisoikeuden rakentamistöiden aloittamiseksi ennen rakennusluvan lainvoimaisuutta.

28.04.2022

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Päätös pannaan julki ilmoitus-
taululle samana päivänä kuin ympäristö- ja lupajaoston pöytäkirja ase-
tetaan nähtäville kaupungin verkkosivuilla.

Esittelijän perustelut

Rakennushanke soveltuu rakennuspaikalle ja täyttää luvan myöntämi-
sen edellytykset.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät liitteenä olevasta Facta-asiakirjasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 117 §, 117 a - 117 d §, 117 i-j §, 125 §,
133 §, 135 §, 144 §, 176 §

Esittelijä

yksikön päällikkö
Aarno Alanko

Lisätiedot

Jyrki Kauhanen, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 26465
jyrki.kauhanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste

Oheismateriaali

- 1 Lupapistehakemus
- 2 Esittelymateriaali
- 3 Lausunto asemakaavoitus
- 4 Lausunto ELY
- 5 Lausunto turvallisuus
- 6 Lausunto YMPA1
- 7 Aiempi ELY-lausunto
- 8 Aiempi Ympa-lausunto

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti

28.04.2022

Asia/3

Tiedoksi

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa
koskeva toimielimen päätös
Liite 1
Esitysteksti
Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa
koskeva toimielimen päätös
Liite 1

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 13.04.2022 § 82

28.04.2022

§ 86

Rakennuslupahakemus, jäähallin rakentaminen ja aloittamisoikeus, 43285/2, Abraham Wetterin tie 1, Helsingin Liikuntahallit Oy

HEL 2022-004011 T 10 04 03

Facta 43-0673-22-A, Lupapiste LP-091-2021-05311

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti panna asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Coel Thomas: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen, jotta tähän voidaan valmistella hyvin perusteltu muutosesitys.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Coel Thomasin ehdotuksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Aarno Alanko

Lisätiedot

Ulla Vahtera, tiimipäällikkö, puhelin: 310 26324
ulla.vahtera(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää myöntää Helsingin Liikuntahallit Oy:lle haetun rakennusluvan liitteenä 1 olevan Facta-asiakirjan 43-0673-22-A mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin, hyväksyy esitetyt pääpiirustukset ja myöntää aloittamisoikeuden rakentamistöiden aloittamiseksi ennen rakennusluvan lainvoimaisuutta.

28.04.2022

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Päätös pannaan julki ilmoitus-
taululle samana päivänä kuin ympäristö- ja lupajaoston pöytäkirja ase-
tetaan nähtäville kaupungin verkkosivuilla.

Esittelijän perustelut

Rakennushanke soveltuu rakennuspaikalle ja täyttää luvan myöntämi-
sen edellytykset.

Hanke on lainvoimaisen poikkeamispäätöksen ja sen ehtojen mukainen
ja muuta poikkeamista asemakaavasta tai rakentamisen säädöksestä
ei ole.

Naapureilla ei ole ollut huomautettavaa hankkeesta.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät liitte-
nä olevasta Facta-asiakirjasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 117 §, 117 a-k §, 118 §, 121 a §, 125 §,
133 §, 135 § ja 150 b-d §.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Aarno Alanko

Lisätiedot

Ulla Vahtera, tiimipäällikkö, puhelin: 310 26324
ulla.vahtera(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste

Oheismateriaali

- 1 Lupapistehakemus
- 2 Esittelymateriaali
- 3 Kaupunkikuvatyöryhmän lausunto 16.8.2021 43-2092-21-E
- 4 Poikkeamispäätös

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen
päätös

Otteet

28.04.2022

Asia/4

Ote

Hakija

Uudenmaan ELY-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa
koskeva toimielimen päätös

Liite 1

Esitysteksti

Liite 1

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 13.04.2022 § 81

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F106 8000 1200 0626 37

Alv.nro

F102012566

§ 87

Rakennuslupahakemus, 16- ja 2-kerroksisen asuinkerrostalon (käytötarkoituusluokka 0121) rakentaminen osana korttelikonaisuutta, 54180/21, Paahtajanaukio 4, Asunto Oy Helsingin Sitadelli 5

HEL 2022-003825 T 10 04 03

Facta 54-0767-22-A, Lupapiste LP-091-2022-01150

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti myöntää Asunto Oy Helsingin Sitadelli 5:lle haetun rakennusluvan liitteenä 1 olevan Facta-asiakirjan 54-0767-22-A mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyy esitetyt pääpiirustukset.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Päätös pannaan julki ilmoitustaululle samana päivänä kuin ympäristö- ja lupajaoston pöytäkirja asetetaan nähtäville kaupungin verkkosivuilla.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että korjataan liitteenä 1 olevan facta-asiakirjan muotoilua ensimmäisen kappaleen aloittavan virkkeen osalta muotoon:

As Oy Helsingin Sitadelli 5:n uudisrakennus muodostuu 16-kerroksisesta asuinkerrostalosta sekä tähän liittyvästä kaksikerroksisesta erillissiivestä.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Aarno Alanko

Lisätiedot

Ossi Lehtinen, arkkitehti, puhelin: 09 310 26321
ossi.lehtinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

28.04.2022

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote

Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää myöntää Asunto Oy Helsingin Sitadelli 5:lle haetun rakennusluvan liitteenä 1 olevan Facta-asiakirjan 54-0767-22-A mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyy esitetyt pääpiirustukset.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Päätös pannaan julki ilmoitustaululle samana päivänä kuin ympäristö- ja lupajaoston pöytäkirja asetetaan nähtäville kaupungin verkkosivuilla.

Esittelijän perustelut

Rakennushanke soveltuu rakennuspaikalle ja täyttää luvan myöntämisen edellytykset.

Poikkeamiset asemakaavasta ovat vähäiset ja perustellut.

Naapureilla ei ole ollut huomautettavaa hankkeesta.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät liitteenä olevasta Facta-asiakirjasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 115 §, 117 §, 117 a-j §:t, 125 §, 131 §, 133 §, 135 §, 141 §, 150 b-c §:t ja 175 §

Esittelijä

yksikön päällikkö
Aarno Alanko

Lisätiedot

Ossi Lehtinen, arkkitehti, puhelin: 09 310 26321
ossi.lehtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Facta-asiakirja

28.04.2022

Asia/5

2 Pääpiirustuskooste

Oheismateriaali

1 Lupapistehakemus
2 Esittelymateriaali

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

§ 88

Rakennuslupahakemus, 8- ja 2-kerroksisen asuinkerrostalon (käytötarkoituusluokka 0121) rakentaminen osana korttelikokonaisuutta, 54180/20, Aromikuja 2, Asunto Oy Helsingin Sitadelli 6

HEL 2022-003824 T 10 04 03

Facta 54-0768-22-A, Lupapiste LP-091-2022-01147

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti myöntää As Oy Helsingin Sitadelli 6:lle haetun rakennusluvan liitteenä 1 olevan Facta-asiakirjan 54-0768-22-A mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyy esitetyt pääpiirustukset.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Päätös pannaan julki ilmoitus-
taululle samana päivänä kuin ympäristö- ja lupajaoston pöytäkirja asetetaan nähtäville kaupungin verkkosivuilla.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Aarno Alanko

Lisätiedot

Ossi Lehtinen, arkkitehti, puhelin: 09 310 26321
ossi.lehtinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rakennushanke soveltuu rakennuspaikalle ja täyttää luvan myöntämisen edellytykset.

Poikkeamiset asemakaavasta ovat vähäiset ja perustellut.

Naapureilla ei ole ollut huomautettavaa hankkeesta.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät liitteenä olevasta Facta-asiakirjasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 115 §, 117 §, 117 a-j §:t, 125 §, 131 §, 133 §, 135 §, 141 §, 150 b § ja 175 §

Esittelijä

yksikön päällikkö
Aarno Alanko

Lisätiedot

Ossi Lehtinen, arkkitehti, puhelin: 09 310 26321
ossi.lehtinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste

Oheismateriaali

- 1 Lupapistehakemus
- 2 Esittelymateriaali

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

28.04.2022

§ 89

Rakennuslupahakemus, oppilaitoksen rakentaminen, pihan talousrakennusten ja varastojen rakentaminen, maalämpökaivojen poraaminen ja kokoontumistilahyväksyntä, tontti 40/119/2, Kimnaasipolku 5, Helsingin kaupunki, Kaupunkiympäristön toimiala

HEL 2022-003996 T 10 04 03

Facta 40-0637-22-A, Lupapiste LP-091-2021-05910

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti panna asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Jaakko Meretniemi: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jaakko Meretniemen ehdotuksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Aarno Alanko

Lisätiedot

Hannu Litovuo, arkkitehti, puhelin: 310 26345
hannu.litovuo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää myöntää Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialalle haetun rakennusluvan liitteenä 1 olevan Facta-asiakirjan 40-637-22-A mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyy esitetyt pääpiirustukset. Samalla hyväksytään kokoontumistiloiksi liikuntasali, ruokasali ja leikki-
puiston päättilä.

28.04.2022

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Julkipanopäivä vastaa pöytäkirjan nähtävilläolopäivää.

Esittelijän perustelut

Rakennushanke täyttää luvan myöntämisen edellytykset ja soveltuu rakennuspaikalle.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät liitteenä olevasta Facta-asiakirjasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 115 §, 117 §, 117 a-j §, 125 §, 133 §, 135 §

Esittelijä

yksikön päällikkö
Aarno Alanko

Lisätiedot

Hannu Litovuo, arkkitehti, puhelin: 310 26345
hannu.litovuo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste

Oheismateriaali

- 1 Lupapistehakemus
- 2 Esitysmateriaali
- 3 Poikkeamispäätös 5.4.2022 Esityslistateksti

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös
Liite 1

28.04.2022

Asia/8

§ 90

Aloittamisoikeushakemus, 47196/17, Lallukantie 5

HEL 2022-004902 T 10 04 07

Facta 47-0007-22-VAK

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti myöntää ***** ja ***** haetun aloittamisoikeuden liitteenä 1 olevan Facta-asiakirjan 47-0007-22-VAK mukaisesti.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Julkipanopäivä vastaa pöytäkirjan nähtävillä olopäivää.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Aarno Alanko

Lisätiedot

Anne Karppinen, rakennusmestari, puhelin: 09 310 26407
anne.l.karppinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Facta-asiakirja

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote

Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Liite 1

Tiedoksi

Esitysteksti

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

28.04.2022

Esittelijän perustelut

Hakija on esittänyt hakemuksellaan maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitetun perustellun syyn. Perusteena on pihan saattaminen luvan mukaiseen kuntoon. Omakotitalon käyttöönotto on hyväksytty 18.10.2019.

Hakija on jättänyt hyväksyttävän kahden henkilön omavelkaisen takauksen niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Aloittamisoikeuden nojalla tehtävässä rakennustyössä on noudatettava rakennusluvan 47-0221-19-A, 47-1937-21-AM ehtoja. Hulevesisuunnitelman ja tukimuurin rakennesuunnitelman hyväksyntä alkuperäisellä luvalla ennen töiden aloittamista.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät Facta-asiakirjasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö ja rakennuslaki 144 §

Esittelijä

yksikön päällikkö
Aarno Alanko

Lisätiedot

Anne Karppinen, rakennusmestari, puhelin: 310 26407
anne.l.karppinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Facta-asiakirja

Oheismateriaali

1 Aloittamisoikeushakemus
2 Päätös 47-1937-21-AM

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

28.04.2022

Asia/8

Tiedoksi

Liite 1
Esitysteksti
Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa
koskeva toimielimen päätös
Liite 1

§ 91

Rakentamistapaohje, mainoslaitteet rakennuksissa ja tonteilla

HEL 2022-005131 T 10 03 08

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hyväksyä liite numero 1 mukaisesti noudatettavaksi rakentamistapaohjeen koskien mainoslaitteita rakennuksissa ja tonteilla.

Ohje koskee kaikkia rakennuksiin ja kiinteistölle sijoitettavia mainoslaitteita. Ohje yhdistää ja korvaa rakentamistapaohjeet Mainoslaitteet rakennuksissa (alun perin hyväksytty rakennuslautakunnassa tammi-kuussa 1997 ja päivitetty viimeksi joulukuussa 2015) ja Sähköiset vaihtuvanäyttöiset mainoslaitteet (hyväksytty rakennuslautakunnassa toukokuussa 2017) sekä ohjeen Mainoskankaat ja banderollit julkisivuilla (päivitetty viimeksi toukokuussa 2017).

Ohje perustuu rakennusjärjestyksen 2 §:n säännökseen (HKRJ 2010).

Rakentamistapaohje päivätään ympäristö- ja lupajaoston hyväksymispäivän mukaan, taitto täydennetään kuvilla sekä tekstin viimeistelyllä kuitenkin varsinaista sisältöä muuttamatta ja lopullinen ohje viedään Helsingin kaupungin internet-sivuille. Rakentamistapaohje päivitetään tulevan rakennusjärjestyksen ja rakentamislain, joiden valmistelu on tällä hetkellä käynnissä, mukaiseksi kun ne astuvat voimaan.

Esittelijä

vs. rakennusvalvontapäällikkö
Salla Mustonen

Lisätiedot

Salla Mustonen, vs. rakennusvalvontapäällikkö, puhelin: 09 310 26445
salla.t.mustonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1 Mainoslaitteet rakennuksissa ja tonteilla rakentamistapaohje ehdotus 20220428
- 2 Liite 2 Mainoslaitteet_rakennuksissa
- 3 Liite 3 Sähköiset_vaihtuvanäyttöiset_mainoslaitteet
- 4 Liite 4 Mainoskankaat_ja_banderollit
- 5 Liite 5 Valtuutettu_Petra_Malinin_aloite_keinovalaistuksen
- 6 Liite 6 Helsingin häiriövaloselvitys 2021
- 7 Liite 7 Hallinto-oikeuden päätös 13.10.2021 Pohjoinen Rautatiekatu 33
- 8 Liite 8 Odfi_Lausunto_Helsingin_ulkomainosohjeistus_120521
- 9 Liite 9 Odfi_Lausunto_Helsingin_ulkomainosohjeistus_päivitys_01032022

28.04.2022

- 10 Liite 10 Outshine Kommentit mainosohjeiden päivitykseen
11 Liite 11 Outshine kommentit mainosohjeen toiseen luonnokseen
12 Liite 12 Helsingin kauppakamarin kannanotto Helsingin rakennusvalvonnan mainosohjeiden päivitys
13 Liite 13 Helsingin Yrittäjät_lausunto_Mainoslaitteet-ohjeluonnos_210621
14 Liite 14 Helsingin Yrittäjät_lausunto_Mainoslaitteet-ohjeluonnos 280222
15 Liite 15 Musiikkitalon lausunto Helsingin kaupungille 20210512
16 Liite 16 Musiikkitalon lausunto 20220301

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

LED-tekniikan kehittyminen on muuttanut kaupunkitilaan sijoittuvien mainosten luonnetta merkittävästi. Mainos ei ole enää kuva vaan sen tuottaman valon ja liikkeen seurauksena vaikutus ympäristöön on paljon suurempi.

Vuonna 2019 kaupunginvaltuusto käsitteli valtuustoaloitteen häiriövalon vähentämisestä (§ 349). Vastauksessa aloitteeseen todetaan, että digitaalisten mainoslaitteiden määrän voimakkaasti kasvaessa, niillä on entistä suurempi vaikutus kaupunkikuvaan. Mainoslaitteiden valvonta on saatettava kuntoon ja luvasta poikkeavan käytön/toiminnan sanktioinnin mahdollisuus selvitetään. Häiriövaloa estetään hyvällä suunnittelulla ja toteutuksella. Tässä tulee kiinnittää erityistä huomiota oikeaan valaistusvoimakkuuteen, valon suuntaamiseen sekä valaistuksen oikeanlaiseen himmentämiseen ja sammuttamiseen. Nykyaikainen tekniikka antaa siihen hyvät mahdollisuudet. Valomainosten koko ja kirkkaus sekä mahdollinen liike tulee sovittaa ympäristön olosuhteisiin. Mainoslaitteiden osalta myös sijoitusperiaatteilla on suuri merkitys häiriövalon hillitsemiseksi. Valaistuksen ympäristö- ja terveysvaikutusten selvittämistä jatketaan ja suunnitteluohjeita ja määräyksiä tarkennetaan saatavan tutkimustiedon pohjalta.

Valtuustoaloitteen pohjalta Helsingin kaupunki teetti konsulttityönä häiriövaloselvityksen, johon liittyi myös kuntalaisille tehty kysely. Tässä ohjeessa esitetyt kirkkauden raja-arvot perustuvat pääosin tässä selvityksessä esitettyihin.

Uusi rakentamistapaohje pyrkii yksinkertaistamaan ja yhdistämään aiemmin moneen ohjeeseen hajautettua tietoa. Ohjeella pyritään ohjaa-

28.04.2022

maan mainoslaitteiden sijoittelua ja kirkkautta sekä sitä, mitä on selvitettävä ennen mainoslaitteen sijoittamista. Ohjeen tavoite on ohjata mainoslaitteiden valinnassa ja sijoittamisessa siten, että mainostamiseen liittyvät tarpeet voidaan täyttää aiheuttamatta ympäristölle häiriötä tai haittaa.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan toimenpideluvan hakemisesta voidaan vapauttaa ainoastaan rakennusjärjestyksellä ja siksi tällä ohjeella ei voida luvanvaraisuudesta vapauttaa aiempaa suurempaa osaa mainoslaitteista.

Rakentamistapaohje ei ole velvoittava eikä sen siitä siksi ole käyty virallista lausuntokierrosta. Rakentamistapaohjeen sisällöstä käytiin kuitenkin keskustelua alan toimijoiden kanssa. Ohjeluonnoksia sai myös vapaasti jakaa eteenpäin tahoille, joilla olisi kiinnostus osallistua keskusteluun. Kannanotto saatiin seuraavilta tahoilta; Outdoor Finland – Suomen ulkomainosliitto, Outshine, Helsingin kauppakamari, Helsingin yrittäjät ja Musiikkitalo. Kaupunkiympäristön toimialalta rakennusvalvontapalveluiden lisäksi ohjeen valmisteluun on osallistunut kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalvelut, liikenne- ja katusuunnittelupalvelut sekä yleiset alueet –palvelun kaupunkitekniikka yksikkö.

Esittelijä

vs. rakennusvalvontapäällikkö
Salla Mustonen

Lisätiedot

Salla Mustonen, vs. rakennusvalvontapäällikkö, puhelin: 09 310 26445
salla.t.mustonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1 Mainoslaitteet rakennuksissa ja tonteilla rakentamistapaohje ehdotus 20220428
- 2 Liite 2 Mainoslaitteet_rakennuksissa
- 3 Liite 3 Sahkoiset_vaihtuvanayttoiset_mainoslaitteet
- 4 Liite 4 Mainoskankaat_ ja_banderollit
- 5 Liite 5 Valtuutettu_Petra_Malinin_aloite_keinovalaistuksen
- 6 Liite 6 Helsingin häiriövaloselvitys 2021
- 7 Liite 7 Hallinto-oikeuden päätös 13.10.2021 Pohjoinen Rautatiekatu 33
- 8 Liite 8 Odfi_Lausunto_Helsingin_ulkomainosohjeistus_120521
- 9 Liite 9 Od-
fi_Lausunto_Helsingin_ulkomainosohjeistus_päivitys_01032022
- 10 Liite 10 Outshine Kommentit mainosohjeiden päivitykseen
- 11 Liite 11 Outshine kommentit mainosohjeen toiseen luonnokseen
- 12 Liite 12 Helsingin kauppakamarin kannanotto Helsingin rakennusvalvontan mainosohjeiden päivitys
- 13 Liite 13 Helsingin Yrittäjät_lausunto_Mainoslaitteet-ohjeluonnos_210621
- 14 Liite 14 Helsingin Yrittäjät_lausunto_Mainoslaitteet-ohjeluonnos 280222

28.04.2022

Asia/9

15 Liite 15 Musiikkitalon lausunto Helsingin kaupungille 20210512
16 Liite 16 Musiikkitalon lausunto 20220301

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 92

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esitys kaupunginhallitukselle ja Uudenmaan ELY-keskukselle luonnonsuojelulain mukaisena luontotyyppinä suojellun Kruunuvuoren lehmusmetsikön hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

HEL 2022-002728 T 11 01 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Kruunuvuoren lehmusmetsikön hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamista liitteen numero 1 mukaisesti.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli ympäristötarkastaja Jere Salminen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Jere Salminen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 21549
jere.salminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kruunuvuoren lehmusmetsikkö hoito- ja käyttösuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Kannanottajat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

28.04.2022

Hakemus luonnonsuojelulla suojellun luontotyyppin hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymiseksi

Alueen sijainti, koko ja rajauspäätös

Alueen sijaitsee Laajasalossa Kruunuvuoressa. Sen pinta-ala on 0,65 hehtaaria. Uudenmaan ympäristökeskus teki päätöksen alueen rajaamisesta luonnonsuojelulain 29 §:n tarkoittamana suojeltuna luontotyyppinä vuonna 2001. Kohde täyttää suojellun jalopuumetsikön kriteerit: se on luontaisesti syntynyt, merkittävilta osin metsälehmuksesta koostuva metsikkö. Alue on Helsingin kaupungin omistama.

Luonnon ominaispiirteet ja luontoarvot

Kruunuvuoren lehmusmetsikössä kasvaa kallioisen mäen rinteillä 60 kappaletta runkomaisia lehmuksia useana erillisenä ryhmänä. Muita puulajeja ovat kuusi, hieskoivu, pihlaja, raita, tuomi, vaahtera ja mänty. Rinteessä oleva lehto on kuivaa muuttuen kosteammaksi rinteiden alaosassa. Pensaskerroksessa esiintyy puiden taimia sekä vaateliaita lehtopensaita, näsiä, lehtokuusamaa ja koiranheittä. Kenttäkerros on paikoin aukkoinen ja harva. Ruohovartinen lajistoon kuuluu monipuolinen. Siihen kuuluvia lehtolajeja ovat: kieli, oravanmarja, valkovuokko, sinivuokko, nuokkuhelmikkä, kivikkoalvejuuri, kotkansiipi, lehtokorte, syyläjuuri, kevätlinnunherne ja mustakonnanmarja. Paikalta tunnetaan myös uhanalainen lahokaviosammal.

Luontotyyppirajaukseen kuuluu lehdon lisäksi keskiravinteista avokalliota, jolla ei tavata metsälehmuksia, mutta jolla kasvaa monimuotoinen ruohovartinen kasvillisuus. Lajistoon kuuluvat muun muassa kivikkoalvejuuri, kalliokieli, ahomansikka, iso- ja keltamaksaruoho, haisukurjenpolvi ja keto-orvokki. Myös sammallajisto ilmentää tavallista ravinteisempaa kallioperää. Kalliolle johtavien rappusten luona esiintyy kalkkia suosivia lajeja: muun muassa nuokkuhiirensammalta, punatyvisammalta ja ketohavusammalta.

Kruunuvuoren lehmusmetsikön läheisyydessä sijaitsee lepakoille tärkeitä saalistusalueita. Lepakot käyttävät lehmusmetsikköä saalistusalueiden välisenä lentoreittinä.

Alueelta tunnetaan yksi silmälläpidettävä kovakuoriaislaji, vyökeiju ja toinen hyvin harvinainen laji, lehtosirkeinen.

Alueen käyttö

Kruunuvuoren lehmusmetsikön läpi kulkee Päätieltä alkava, itä-länsisuunnassa kulkeva Kaivoslyhty-niminen reitti, joka on toiminut

28.04.2022

myös Kruunuvuoren huvila-alueen huoltotienä. Ihmiset liikkuvat reittiä pitkin edelleen entiselle huvila-alueelle ja matkan varrella olevalle Kruunuvuorenlammelle. Suojelulle luontotyyppille on syntynyt jonkin verran metsäpolkuja. Alueella ei ole opastusta tai viitoitusta. Lehmusmetsikön rajoja ei ole merkitty maastoon. Merkintöjen puuttuminen lienee ollut ainakin osasy s siihen, että kun alueen viereen sen itäpuolelle rakennettiin tukiasemamasto noin kymmenen vuotta sitten, lehmusmetsikön itäreunaa hakattiin avoimeksi.

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Valmistelu

Luontotieto Keiron Oy on laatinut kaupunkiympäristön toimialan ympäristösuojelu ja ohjaus -yksikön tilauksesta Kruunuvuoren lehmusmetsikölle uuden hoito- ja käyttösuunnitelman, jossa on tarkasteltu alueen virkistyskäytön ohjaamisen, suojelun ja hoidon tavoitteita ja esitetty tarvittavat toimenpiteet tavoitteisiin pääsemiseksi (liite 1). Suunnitelma on tehty seuraavalle kymmenelle vuodelle (2022–2031).

Hoito- ja käyttösuunnitelman tekeminen suojellulle luontotyyppille on epätavallista. Kyseessä on ensimmäinen vastaava suunnitelma Helsingissä. Ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikkö katsoo, että Kruunuvuoren lehmusmetsikön virkistyskäyttöpaine lisääntyy niin voimakkaasti Kruunuvuorenrannan väkiluvun noustessa lähivuosina useilla tuhansilla asukkailla, että hoito- ja käyttösuunnitelma on myös luontotyyppinä suojellulle lehmusmetsikölle tarpeellinen.

Välittömästi alueen länsipuolelle ollaan laatimassa Kultakruununkaarinimistä asemakaavaa. Lisäksi lehmusmetsikkö kuuluu Kruunuvuoren lähivirkistysalueen suunnittelualueeseen. Kaava-alueen katuverkosto sekä siihen liittyvien ulkoilureittien linjaukset vaikuttavat jatkossa merkittävästi siihen, miten Kruunuvuoren ulkoilukäyttö vaikuttaa suojeltuun lehmusmetsikköön. Hoito- ja käyttösuunnitelmaa laadittaessa on tehty yhteistyötä virkistysalueen suunnittelusta vastaavien kanssa virkistysaluesuunnitelman ja suojellun luontotyyppin hoito- ja käyttösuunnitelman yhteensovittamiseksi.

Laajasalon luonnonsuojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmista järjestettiin 30.3.2021 verkossa yleisötilaisuus, jossa käsiteltiin myös Kruunuvuoren lehmusmetsikköä. Tilaisuuteen osallistui 45 kaupunkilaista, jotka saivat kommentoida alueen suunnitelmaa ja esittää siitä kysymyksiä. Vastauksista julkaistiin tiedote kaupungin verkkosivuilla noin viikko tilaisuuden jälkeen.

28.04.2022

Hoito- ja käyttösuunnitelma lähetettiin kannanotoille talvella 2022 Helsingin luonnonsuojeluyhdistykselle (Helsy), Tringa ry:lle, Stansvikin kyläyhdistykselle (SKY) ja Laajasalo-Degerö Seuralle. Suunnitelmasta jättivät yhteisen kannanoton Helsy ja SKY. Kannanoton sisältö ja siihen esitetty vastine on esitetty jäljempänä esityksessä.

Luonnonsuojelun ja -hoidon suunnitelma

Alueella tavoitellaan lehmusmetsikön ominaispiirteiden säilymistä ja metsälehmusten uudistumiskykyä. Monipuolinen lehtokasvillisuus pyritään säilyttämään kasvavasta käyttöpaineesta huolimatta. Lahopuun määrän annetaan lisääntyä luontaisesti.

Liiallista kuusten ja vaahteroiden aiheuttamaa varjostusta ja neulaskarikkeen happamoittavaa vaikutusta voidaan vähentää kaatamalla yksittäisiä puita. Kuusten kaatamisella on tarkoitus suosia lehmusmetsikölle ominaista lehtokasvillisuutta.

Lehmuksen taimia voidaan istuttaa alueen kaakkois-itäreunalle, jossa on tehty epähuomiossa hakkuu viereisen tukiasemamaston rakentamisvaiheessa.

Haitallisten vieraslajien levittäytyminen alueelle estetään ja nykyiset vieraslajikasvustot torjutaan. Puutarhajätteen viemistä alueelle tarkkailaan.

Virkistyskäytön suunnitelma

Kulumisen ehkäisemiseksi ja luontoarvojen säilymiseksi on tarpeen ohjata kulkua nykyistä tehokkaammin. Ulkoilureitin varsi aidataan, minkä tarkoituksena on estää kävijöitä liikkumasta lehdon puolella. Reitin varteen pystytettävässä opasteessa kehoitetaan pysymään merkityllä reitillä. Luontotyypin rajoille pystytetään selkeät rajamerkinnot. Pyöräily on sallittu huoltotiellä, mutta luontotyypin rajauspäättöksen nojalla kielletty muualla. Reittiä pohjustetaan tarvittaessa puuhakkeella, soralla tai murskeella. Kalliolle nousevia betoniportaita ja sitä reunustavaa kaidetta ei pidetä kunnossa, koska tarkoitus on vähentää liikkumista alueella.

Kustannusarvio

Alueelle tarvittavien opasteiden ja rakenteiden suunnittelu ja rakentaminen edellyttävät investointeja. Investointien kokonaiskustannuksiksi on arvioitu noin 18 000 euroa. Suurin kustannuserä syntyy reittiä reunustavien kaiteiden rakentamisesta.

Kannanotto

28.04.2022

Yhteisessä kannanotossaan Kruunuvuoren lehmusmetsikön hoito- ja käyttösuunnitelmaan Helsingin luonnonsuojeluyhdistys (Helsy) ja Stansvikin kyläyhdistys (SKY) pitävät suunnitelmaa pääosin laadukkaana.

Kannanotossa esitetyt kommentit ja vastineet niihin esitetään alla aiheittain.

Kommentti:

Yhdistykset mainitsevat osallistamiseen liittyvänä kritiikin aiheena konsultin yhteydenpidon Suomen luonnonsuojeluliitto Uudenmaan piiri ry:n edustajaan SLL:n paikallisyhdistys Helsyn asemesta ja SKY:n jättämisen tässä yhteydessä yhteydenpidon ulkopuolelle. Yhdistykset toivovat, että jatkossa suunnitteluvaiheessa konsultaatio kohdennetaan myös SKY:een ja SLL:n osalta Helsyyn.

Vastine:

Konsultti on hakenut SLL Uudenmaan piirin ja Laajasalo Seuran edustajilta lisätietoa eräistä hoito- ja käyttösuunnitteluun liittyvistä erityiskysymyksistä. Toisin sanoen kyseessä ei ole ollut varsinaisesta asukkaiden tai asianosaisten yhdistysten osallistamisesta hoito- ja käyttösuunnitteluun, vaan lisätietojen hankkimisesta tietyssä asiayhteydessä. Maininta yhteydenotoista näihin tahoihin hoito- ja käyttösuunnitelman osallistamista koskevassa tekstissä on lukijan kannalta epäselvä, eikä hoito- ja käyttösuunnitelmassa ollut mainittu erikseen, mistä asioista konsultti on tietoa etsinyt. Näin ollen kannanottajien huomautus on asiallinen. Jatkossakin on suunnittelijan harkittavissa, miltä tahoilta hän tietoja hoito- ja käyttösuunnitelmaa varten kerää, mutta tämän tiedon esittämistä hoito- ja käyttösuunnitelmassa selkeytetään. Varsinainen osallistaminen toteutetaan mahdollisen asukaskyselyn, yleisötilaisuuden sekä hoito- ja käyttösuunnitelmien kannanotto-pyyntöjen yhteydessä.

Kommentti:

Helsy ja SKY toivovat, että jatkossa hoito- ja käyttösuunnitelmien kommentoinnille jätetään reilusti enemmän aikaa. Yhdistykset sanovat kymmenen päivän kommentointiajan olevan aivan liian lyhyen vapaaehtoisvoimin toimiville järjestöille.

Vastine:

Asian valmistelija antoi alun perin kannanotoille aikaa noin kymmenen päivää, mutta pidensi yhdistysten pyynnöstä aikaa kuudella päivällä.

28.04.2022

Esittelijä pitää kymmentä päivää yhdelle suunnitelmalle riittävänä kommentointiaikana, mutta Kruunuvuoren lehmusmetsikön kanssa samaan aikaan pyydettiin kannanottoa kolmesta muustakin hoito- ja käyttösuunnitelmasta. Näin ollen kannanottoaika yhtä suunnitelmaa kohti jäi etenkin Helsylle verrattain lyhyeksi. SKY:n toiminta ei ulotu kuin kahdelle kannanotoilla olleen suunnitelman alueelle. Yleisenä huomiona esittelijä toteaa, että riittävän pitkä kannanottoaika on osa hyvää hallintotapaa ja potentiaalisesti parantaa suunnitelmien laatua, joten asiaan kiinnitetään jatkossa huomiota.

Kommentti:

Helsy ja SKY toteavat, että suojeltu lehmusmetsikkö kattaa vain osan luontoarvoiltaan merkittävästä alueesta ja toivovat, että kaupungin tulevan luonnonsuojeluohjelman valmistelussa huomioidaan laajempi erilaisista luontotyypeistä koostuva arvokas kokonaisuus lehmusmetsikön ulkopuolella ja selvitetään perusteet Kruunuvuoren lehmusmetsikön kehittämisestä varsinaiseksi luonnonsuojelualueeksi.

Vastine:

Kruunuvuoren luonnonsuojelukohteiden (Kruunuvuorenlammen luonnonsuojelualue ja Kruunuvuoren lehmusmetsikkö) ulkopuoliset alueet ovat mahdollisia uutta luonnonsuojeluohjelmaa varten tarkasteltavia kohteita. Ympäröivistä alueista on ennestään tarkkaa lajitietoa luontotyypeistä, kasvillisuudesta ja käävökkäistä, ja lajisto on todettu huomionarvoiseksi. Metsälehmäksi kasvaa hieman myös luontotyyppirajauksen ulkopuolella.

Lähtökohtaisesti luontotyyppinä suojellun lehmusmetsikön muuttaminen luonnonsuojelualueeksi on mahdollista, mutta on syytä selvittää, saavutettaisiinko rauhoittamisella merkittävää suojelutason parannusta. Luonnonsuojelualueen perustaminen mahdollistaisi liikkumiskiellon määräämisen aluetta halkovan reitin ulkopuolella. Lehmusmetsikön rauhoittamisen vaikutus Helsingin suojeltujen alueiden kokonaispintaalaan olisi kuitenkin mitättömän pieni. Jos Kruunuvuoreen perustettaisiin paljon laajempi uusi luonnonsuojelualue, lehmusmetsikön liittäminen siihen olisi hyvin luonteva ratkaisu. Pelkkää lehmusmetsikköä koskien esittelijä katsoo, että on hyvä tarkkailla, tapahtuuko ulkoilijoiden liikkumisessa ja maaston kulumisessa muutosta parempaan suuntaan köysiaitojen rakentamisen myötä. Jos näin tapahtuu, rauhoittamisen merkitys olisi hyvin vähäinen, sillä lehmusmetsikön luontotyyppirajauspäätös säilyttää luonnon ominaispiirteitä muilta osin varsin hyvin.

Hoito- ja käyttösuunnitelmaan tehdyt muutokset

28.04.2022

Hoito- ja käyttösuunnitelman luvun 5. Osallistaminen kohta, jossa konsultin kerrotaan olleen yhteydessä SLL Uudenmaan piirin ja Laajasalo Seuran yhteyshenkilöihin, siirrettiin Helsyn ja SKY:n kannanoton johdosta luvun loppuun ja muotoiltiin yhteydenoton motiivin sisältäväksi: ”Asukkaiden osallistamisen lisäksi suunnittelija on ollut työn aikana yhteydessä Laajasalo Seura Ry:hyn ja SLL Uudenmaan piiri ry:n edustajaan liittyen joihinkin hoito- ja käyttösuunnitelman yksityiskohtiin”.

Hoito- ja käyttösuunnitelman toimenpiteistä poistettiin luvusta 7.1 Kulun ohjaus kallioille nousevien portaiden kaiteen poistaminen. Portaiden jäädessä toistaiseksi paikoilleen kaiteen on syytä antaa olla paikoillaan turvallisuussyistä, vaikka portaiden käytön toivotaan loppuvan.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Jere Salminen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 21549
jere.salminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kruunuvuoren lehmusmetsikkö hoito- ja käyttösuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Kannanottajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 93

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esitys kaupunginhallitukselle ja Uudenmaan ELY-keskukselle Stansvikin lehdon ja kaivosalueen luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi sekä rauhoitusmääräysten muuttamiseksi

HEL 2022-002744 T 11 01 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Stansvikin lehdon ja kaivosalueen luonnonsuojelualueen vuosille 2022-2031 laaditun hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamista sekä alueen rauhoitusmääräyksiin ehdotettavien muutosten hyväksymistä liitteen 1 mukaisesti.

Lisäksi hyväksyessään suunnitelman kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti kehottaa, että jatkovalmistelussa huomioidaan vaahteralehdon harventamisessa, ennen harventamisen aloittamista, että voitaisiin tehdä tarkka suunnitelma harventamiselle, joka lähetetään kommenteille heille, joita suunnitelmassa ollaan jo kuultu.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli ympäristötarkastaja Jere Salminen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Coel Thomas: Lisäksi hyväksyessään suunnitelman jaosto kehottaa, että jatkovalmistelussa huomioidaan vaahteralehdon harventamisessa, ennen harventamisen aloittamista, että voitaisiin tehdä tarkka suunnitelma harventamiselle joka lähetetään kommenteille heille, joita suunnitelmassa ollaan jo kuultu.

Kannattaja: Tarik Ahsanullah

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti yksimielisesti hyväksyä Coel Thomasin vastaehdotuksen muutetun ehdotuksen mukaan.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

28.04.2022

Jere Salminen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 21549
jere.salminen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Stansvikin lehto ja kaivosalue hoito- ja käyttösuunnitelma
- 2 Stansvikin lehto ja kaivosalue, rauhoitusmääräysten muutos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Kannanottajat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hakemus luonnonsuojelualan hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi sekä rauhoitusmääräyksiin ehdotettujen muutosten hyväksymiseksi

Alueen sijainti, koko ja perustaminen

Stansvikin lehto ja kaivosalue sijaitsee Itä-Helsingissä, läntisessä Laajasalossa. Luonnonsuojeluala sijaitsee Helsingin kaupungin omistamalla maalla, ja se on kooltaan 5,44 hehtaaria. Alue on rauhoitettu vuonna 1997.

Luonnon ominaispiirteet ja luontoarvot

Luonnonsuojelualan perustamisen tarkoituksena on ollut kalliokedon, kallionaluslehdon ja tervaleppäkorven sekä kaivoskuilujen säilyttäminen. Alueen lounaisosassa, niin sanotulla Kaivoskalliolla on useita kaivoskuiluja. Paikalta on louhittu rautamalmia ja kalkkia 1700- ja 1800-luvulla, ja kalliolla esiintyy myös harvinaisia mineraaleja. Kaivosalue on kiinteä muinaisjäänös.

Kallion lounaisosasta sivuaa kalkkikiviesiintymä, ja kalkkivaikutuksen ansiosta kallion viljavassa lounaisosassa kasvaa vaateliaita kasvilajeja. Huipulla kallioperä on karumpaa. Muualla luonnonsuojelualueella tavataan erilaisia lehtoja ja kangasmetsiä sekä tervaleppäluhtaa ja ruohokorpea. Metsät ja suot ovat laajalti luonnontilaisia tai sen kalta-

sia. Useat alueen luontotyypit ovat valtakunnallisesti uhanalaisia; avoin laakea kalkkikallio ja tervaleppäluhta kuuluvat erittäin uhanalaisiin (EN). Kalkkikallio on luontotyyppinä harvinaisin. Lehtoihin kuuluu sekä kosteita, tuoreita että kuivia lehtotyypppejä. Jaloista lehtipuista tavataan runsaasti vaahteraa, lisäksi hieman metsälehmusta.

Kalkkivaikutteisen avokallion putkilokasvilajisto on maakunnallisesti tarkastellen arvokas. Huomionarvoisia lajeja ovat muun muassa runsaana esiintyvät valtakunnallisesti uhanalainen keltamatara ja kalliotuhkapensas. Muita paikalta tunnettuja merkittäviä lajeja ovat ahokisankäpälä, törrösara, tummaraunioinen, liuskarauioinen, ketokäenminttu, pölkkyruoho, ruotsinlituruoho, hentolituruoho, haurasloikko, karvakiviyrtti ja ketokelkto. Myös sammallajisto ilmentää kalkkivaikutusta. Kalkkivaikutteiselta kalliolta tavatuista sammalista huomionarvoisia ovat mm. silmälläpidettävät silkkikutrisammal, isokellosammal ja etelänkellosammal.

Lehtojen kasvisto on monipuolinen. Helsingissä harvinaisiin lajeihin kuuluu esimerkiksi iharuusu. Myös erityisesti suojeltava lahokaviosammal on todettu länsireunan lehdosta. Tervaleppäluhdassa kasvaa mm. Helsingissä silmälläpidettävää pitkäpääsaraa.

Stansvikin lehdon ja kaivosalueen metsälinnusto on monipuolinen. Merkittävimmät havaituista lajeista ovat erittäin uhanalainen hömötiainen ja pikkusieppo. Alueella vuonna 2019 tehdyssä kovakuoriaisselvityksessä todettiin kolmetoista harvinaista lajia. Lehdosta tunnetaan harvinainen sienilaji, liitu-ukonsieni.

Luonnonsuojelualueen eteläpuolella sijaitseva Kaivos huvila on toiminut lepakkoyhdyskunnan asuinpaikkana. Lepakoiden siirtymäreitit Kaivos huvilalta pohjoiseen kulkevat luonnonsuojelualueen länsireunassa. Alueen etelä- ja länsiosan metsiä voidaan pitää myös hyvänä lepakoiden saalistusalueena. Länsi- ja lounaisosat on rajattu mukaan Helsingin luontotietojärjestelmän laajempaan, osan Kruunuvuorenrannasta ja Tahvonlahdenniemen kattavaan I-luokan arvokkaaseen lepakkoalueeseen.

Alueen käyttö

Lähiasukkaat käyttävät Stansvikin lehtoa ja kaivosaluetta ulkoiluun, ja kaivoskuilut ovat nähtävyys, joka houkutellee tulijoita myös Laajasalon ulkopuolelta. Polkuja ei ole viitoitettu tai merkitty. Alueen länsi- ja pohjoisosassa kulkevaa polkua on paikoitellen pohjustettu kivituhkalla. Luoteisosassa polulla on lyhyt pitkospuuosuus. Kallioalueen ylitse risteilee useita polkuja, jotka aiheuttavat herkän kalliokasvillisuuden kulumista.

Kaivoskuiluille on rakennettu 2010-luvulla puuportaat. Kävijöiden turvallisuus on huomioitu ympäröimällä kuilut verkkoaidalla. Myös kallion pohjoisrinteeseen on rakennettu suunnilleen samoihin aikoihin portaat. Nämä rakenteet ovat vielä hyvässä kunnossa. Luonnonsuojelualueella ei ole muita kaupungin ylläpitämiä palveluita.

Luonnonsuojelualueen ainoa opastaulu sijaitsee Kaivoshuvilankujan läheisyydessä. Opaste on melko huonokuntoinen ja sen sisältö on uusimisen tarpeessa.

Aiempi hoito- ja käyttösuunnittelu

Stansvikin lehtoon ja kaivosalueelle tehtiin luontoselvityksiä vuonna 2011 hoito- ja käyttösuunnitelmaa varten (Luontotieto Keiron Oy). Alueesta kirjoitettiin myös pitkälle valmisteltu suunnitelmaluonnos.

Uusi hoito- ja käyttösuunnitelma

Valmistelu

Luontotieto Keiron Oy on laatinut kaupunkiympäristön toimialan ympäristösuojelu ja ohjaus -yksikön tilauksesta Stansvikin lehtoon ja kaivosalueelle uuden hoito- ja käyttösuunnitelman, jossa on tarkasteltu uudelleen alueen virkistyskäytön ohjaamisen, suojelun ja hoidon tavoitteita ja esitetty tarvittavat toimenpiteet tavoitteisiin pääsemiseksi (liite 1). Suunnitelma on tehty seuraavalle kymmenelle vuodelle (2022–2031). Faunatica Oy teki selvityksen alueen luontotyypeistä hoito- ja käyttösuunnitelmaa varten vuonna 2019. Lisäksi Stansvikin lehdossa ja kaivosalueella tehtiin kovakuoriaisselvitys samana vuonna. Alue on ollut myös mukana Tringa ry:n linnustokartoituksessa vuonna 2016.

Hoito- ja käyttösuunnittelun yhteydessä toteutettiin asukaskysely, jonka avulla selvitettiin alueen käyttömuotoja, käyttäjien alueeseen liittämiä arvoja sekä sen suunnitteluun kohdistuvia odotuksia ja toiveita. Kyselyn tuloksista on esitetty yhteenveto hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Laajasalon luonnonsuojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmista järjestettiin 30.3.2021 verkossa yleisötilaisuus, jossa käsiteltiin myös Stansvikin lehtoa ja kaivosaluetta. Tilaisuuteen osallistui 45 kaupunkilaista, jotka saivat kommentoida alueen suunnitelmaa ja esittää kysymyksiä alueesta. Vastauksista julkaistiin tiedote kaupungin verkkosivuilla noin viikko tilaisuuden jälkeen.

Hoito- ja käyttösuunnitelma lähetettiin kannanotoille talvella 2022 Helsingin luonnonsuojeluyhdistykselle (Helsy), Tringa ry:lle, Stansvikin kyläyhdistykselle (SKY) ja Laajasalo-Degerö Seuralle. Suunnitelmasta

28.04.2022

jättivät yhteisen kannanoton Helsy ja SKY. Kannanoton sisältö ja siihen esitetyt vastineet on esitetty jäljempänä esityksessä.

Luonnonsuojelun ja -hoidon suunnitelma

Stansvikin lehdon ja kaivosalueen suojelun tavoitteina on säilyttää erityisesti arvokas ja paikalle tyypillinen kasvillisuus kalliokedolla, lehdossa ja tervaleppäluhdassa. Kaikkien luontotyyppien edustavuus on tarkoitus pitää erinomaisena. Luontotyyppien luontaiset rakennepiirteet säilytetään ja ehkäistään niiden kulumisesta tai vieraslajien leviämistä aiheutuvaa heikentymistä.

Kallioketoa eteläpuolelta varjostavaa puustoa harvennetaan vaateliaan, avointa ympäristöä tarvitsevan lajiston turvaamiseksi. Lisäksi vesakkoa ja nuorta lehtipuuta raivataan kedon länsireunalta. Tervaleppäluhdan vesitalous pyritään palauttamaan ennalleen patoamalla luhtaan kaivettu laskuoja.

Luonnonsuojelualueelta on tavattu useita vieraita pensaslajeja: terttu-selja, punalehtiruusu ja isotuomipihlaja. Niitä torjutaan toistuvasti, ja mahdollisten uusien vieraslajien leviämistä seurataan.

Muinaisjäännösten hoitosuunnitelma

Muinaisjäännöksiä ja niihin liittyviä rakennelmia hoidetaan kaupungin museoviranomaisen ohjeiden mukaisesti. Muinaisjäännökset siistitään roskista sekä sisältä että ulkopuolelta. Jäännöksiä lähiympäristöstä voidaan poistaa puustoa ja muuta kasvillisuutta kohteiden näkyvyyden parantamiseksi. Kaupunginmuseon edustaja vastaa tarkemmista muinaisjäännösten hoitosuunnitelmista. Toimenpiteisiin tarvitaan ELY-keskuksen ja Museoviraston lupa.

Virkistyskäytön suunnitelma

Stansvikin lehtoon ja kaivosalueelle esitetään vapaan kulun rajoittamista ja ohjaamista ainoastaan merkityille ulkoilupoluille. Poluston laajeneminen ja tallauksen lisääntyminen kuluttavat maastoa ja voivat pahimmillaan hävittää kasvillisuutta ja sellaisia ominaispiirteitä, joiden takia luonnonsuojelualue on perustettu. Erityisesti kaivoskalliolla on jo nähtävissä arvokkaan kasvillisuuden ja jäkäläkasvustojen kulumista.

Nykyisistä poluista suurin osa merkitään ulkoilupoluiksi. Vain muutamat nykyiset, kapeat polut jäävät merkittömiksi ja sitä kautta kielletyiksi. Aluetta pääsee kiertämään merkittävät ulkoilupolkuja pitkin lähes kokonaisuudessaan. Muualla kuin kalliolla merkitty polkuverkosto pohjustetaan joko kivituhkalla tai soralla. Kaivoskuilujen lähellä, missä kulu-

28.04.2022

tus on erityisen voimakasta, kallioon kiinnitetään pitkospuut tai metalliri-tilä kulun ohjaamiseksi. Riippuen asemakaavaan merkityn ulkoilureitin toteuttamisesta metsäalueen luoteisosaan voi olla myös tarvetta rakentaa pitkospuut. Kaivoskuilujen vieressä sijaitsevat portaat on todennäköisesti uusittava tämän vuosikymmenen lopulla.

Luonnonsuojelualueen luonnosta ja kulttuurihistoriasta voi lukea opasteista, joita sijoitetaan sisääntuloille lounaaseen ja koilliseen sekä kaivosalueelle. Reitistö ja liikkumisohteet esitetään näiden lisäksi kahdessa karttaopasteessa. Alueen käytön rajoitukset ja kartta esitetään selkeästi samoissa opasteissa. Luonnonsuojelualueen rajoille lisätään rauhoitusmääräyksiä ja rajatolppia.

Kustannusarvio

Hoito- ja käyttösuunnitelman toteuttaminen edellyttää investointeja, joiden kokonaiskustannukset ovat suunnittelukuluineen arviolta noin 95 000. Suurimpia kustannuseriä (noin 15 000 euroa kukin) ovat portaiden uusiminen, uusien opasteiden suunnittelu ja rakentaminen, alueen länsiosan polun pohjustaminen ja kulkua ohjaavien rakenteiden rakentaminen kalliolle. Luhtaa kuivattavan ojan patoamisen on arvioitu maksavan 10 000 euroa.

Luonnonsuojelualueen kunnossapidon on arvioitu maksavan 5 000-15 000 euroa vuodessa.

Rauhoitusmääräysten muuttaminen

Esittelijä esittää seuraavia muutoksia luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiin:

Lisätään liikkumismääräyksiin kielto ”merkittyjen reittien ulkopuolella liikkuminen”.

Lisätään liikkumismääräyksiin kielto ”ratsastus”.

Lisätään liikkumismääräyksiin kuuluvaan kieltoon ”koirien kuljettaminen kytkemättöminä” myös ”kissojen ja muiden lemmikkien” kuljettaminen kytkemättöminä.

Poistetaan rauhoitusmääräyksistä Sallittujen toimenpiteiden kohta 2 ”marjastus ja sienestys”.

Poistetaan rauhoitusmääräyksistä Sallittujen toimenpiteiden (”Edellä olevien määräysten estämättä alueella on sallittua”) kohta 3 ”Uudemaan ympäristökeskuksen vahvistamassa hoito- ja käyttösuunnitel-

massa esitettyä polkulinjausta noudattavan, 2,5 metrin levyisen, Koira-
saarentien suuntaisen ulkoilureitin rakentaminen ja kunnossapito”.

Sallittuihin toimenpiteisiin lisätään seuraavat toimenpiteet:

- alueen hoidon kannalta välttämätön moottoriajoneuvolla liikkuminen
- toimintarajoitteen henkilön liikkuminen sähkömoottoroidulla apuvä-
lineellä alueen ulkoiluteilla
- Kaivoshuvilankujan, ulkoiluteiden ja polkujen ylläpitoon ja turvalli-
suuteen liittyvät toimet
- haitallisten vieraslajien poistaminen maanomistajan luvalla
- muu toiminta hoito- ja käyttösuunnitelmassa tarkemmin osoitetulla
tavalla

Stansvikin lehdon ja kaivosalueen luonnonsuojelualueen määräykset
muutosehdotuksineen on esitetty kokonaan esitysehdotuksen liitteessä
2.

Muutosten perustelut

Stansvikin lehto ja kaivosalue sijaitsee kaupunginosassa, jonka asu-
kasluku nousee lähivuosina tuhansilla. Tästä seuraa hyvin voimakas
käyttöpaine luonnonsuojelualueella. Kulumiselle erityisen herkkiä koh-
teita alueella ovat lehdot, tervaleppäluhta ja kalliomaasto hyvin arvok-
kaine kasviesiintymineen. Tähän mennessä kallionlaen luontotyypit
ovat eniten kuluneita. Maastopyöräilyn ohella jalankulku vahingoittaa
kasvillisuutta. Ilman kaikenlaisen liikkumisen rajoittamista osoitetuille
poluille kasvillisuuden kulumisen ja luontotyyppien edustavuuden hei-
kentymisen on väistämätöntä.

Ratsastus ei sovellu luonnonsuojelualueen poluille. Ne ovat siihen liian
kapeita; ratsastajien ja muiden kulkijoiden kohtaamisissa liikkuminen
siirtyy polkujen ulkopuolelle, mikä kuluttaa maastoa.

Muidenkin lemmikkieläinten kuin koirien kytkemättöminä kuljettamisen
kieltäminen on välttämätöntä, koska kissat ja eräät muutkin lemmikit
ovat petoja, jotka saalistavat luonnonvaraisia eläimiä ja häiritsevät mm.
niiden pesintää.

Marjastusta ja sienestystä ei ole mielekästä enää sallia, koska liikkumi-
nen merkittyjen reittien ulkopuolella kielletään. Vaikka marjojen ja sien-
ten poimimisesta ei koitune luonnolle sanottavaa haittaa, niiden sallimi-
nen voi haitata liikkumisrajoituksen ymmärtämistä.

2,5 metrin levyisen, Koiraasaarentien suuntaisen ulkoilureitin rakentami-
nen ja kunnossapito on sallittuna toimenpiteenä vanhentunut. Rauhoi-

tusmääräyksissä mainitun ulkoilureitin tilalle tai mahdollisen linjauksen viereen on rakennettu uusi katu, Kaivoshuvilankuja.

Luonnonsuojelualueen polkujen kunnostustoimet sekä rakenteiden rakentaminen ja uusiminen kohtuullisin ponnistuksin edellyttävät materiaalien ja työvälineiden kuljetusta paikalle moottoriajoneuvolla. Alueen hoidon kannalta välttämättömän liikkumisen mahdollistaminen rauhoitusmääräyksiä rikkomatta on tarpeellista. Kulku moottoriajoneuvolla tapahtuisi ulkoiluun osoitettuja polkuja pitkin.

Toimintarajoitteisen henkilön liikkuminen sähkömoottoroidulla apuvälineellä alueen ulkoilupoluilla ei ole verrattavissa muunlaiseen moottoriajoneuvolla liikkumiseen ja on tarpeellinen kaikenlaisten kaupunkilaisten luonnosta nauttimisen mahdollistamiseksi.

Ihmisten käyttämien kulkuväylien ylläpitoon ja turvallisuuteen liittyvien toimien salliminen on yleensä luonnonsuojelualueilla tarpeellista, sillä muuten tällaisiin välttämättömiin toimenpiteisiin jouduttaisiin hakemaan erikseen ELY-keskukselta lupa. Kaivoshuvilankujan maininta ulkoilureittien ja polkujen ohella on tarpeen tässä määräyksessä, sillä katualueen reuna kulkee vain 0–5 metrin säteellä luonnonsuojelualueen etelä- ja lounaisrajasta. Kaivoshuvilankadun varressa tehdään tavanomaisia piennarten hoitotoimia: säännöllistä niittoa tai taimikon raivausta. Hoito ulottuu luonnonsuojelualueen puolelle vain tietyin kohdin Kaivoshuvilankujan vartta.

Haitallisten vieraslajien poistaminen on keskeinen alueen luontoarvoja säilyttävä hoitotoimi, jonka toteuttamiseen ja ohjaamiseen Helsingin kaupungin asiantuntijoilla on hyvä osaaminen.

Suunnitelman mukaisten luonnonhoidon toimenpiteiden ja käytön ohjaamiseen tarvittavien rakenteiden rakentamisen salliminen rauhoitusmääräyksissä poistaa tarpeen erikseen luvittaa mainittuja toimenpiteitä. Lisäksi mikäli hoito- ja käyttösuunnitelman päivityksissä luonnonhoidon ja käytön ohjaamisen toimenpiteitä muutetaan, itse rauhoitusmääräyksiä ei ole tarpeen muuttaa.

Kannanotot

Yhteisessä kannanotossaan Stansvikin lehdon ja kaivosalueen hoito- ja käyttösuunnitelmaan Helsingin luonnonsuojeluyhdistys (Helsy ry) ja Stansvikin kyläyhdistys (SKY) pitävät suunnitelmaa pääosin laadukkaana ja siinä esitetyjä muutoksia nykyisiin rauhoitusmääräyksiin perusteltuina. Muutama osuuteen kaivataan kuitenkin tarkennusta.

28.04.2022

Jäljempänä kannanoton sisältö ja vastine esitetään aiheittain otsikkojen
Kommentti ja Vastine alla.

Kommentti:

Yhdistykset mainitsevat osallistamiseen liittyvänä kritiikin aiheena konsultin yhteydenpidon Suomen luonnonsuojeluliitto Uudenmaan piiri ry:n edustajaan paikallisyhdistys Helsyn asemesta ja SKY:n jättämisen tässä yhteydessä yhteydenpidon ulkopuolelle. Yhdistykset toivovat, että jatkossa suunnitteluvaiheessa konsultaatio kohdennetaan myös SKY:een ja SLL:n osalta Helsyyn.

Vastine:

Konsultti on hakenut SLL Uudenmaan piirin ja Laajasalo-Degerö Seuran edustajilta lisätietoa eräistä hoito- ja käyttösuunnitteluun liittyvistä erityiskysymyksistä. Toisin sanoen kyseessä ei ole ollut varsinaisesta asukkaiden tai asianosaisten yhdistysten osallistamisesta hoito- ja käyttösuunnitteluun, vaan lisätietojen hankkimisesta tietyssä asiayhteydessä. Maininta yhteydenotoista näihin tahoihin hoito- ja käyttösuunnitelman osallistamista koskevassa tekstissä on lukijan kannalta epäselvä, eikä hoito- ja käyttösuunnitelmassa ollut mainittu erikseen, mistä asioista konsultti on tietoa etsinyt. Näin ollen kannanottajien huomautus asiasta on asiallinen. Jatkossakin on suunnittelijan harkittavissa, miltä tahoilta hän tietoja hoito- ja käyttösuunnitelmaa varten kerää, mutta tämän tiedon esittämistä hoito- ja käyttösuunnitelmassa selkeytetään. Varsinainen osallistaminen toteutetaan mahdollisen asukaskyselyn, yleisötilaisuuden sekä hoito- ja käyttösuunnitelmien kannanotopyyntöjen yhteydessä.

Kommentti:

Helsy ja SKY toivovat, että jatkossa hoito- ja käyttösuunnitelmien kommentoinnille jätetään reilusti enemmän aikaa. Yhdistykset sanovat kymmenen päivän kommentointiajan olevan aivan liian lyhyen vapaaehtoisvoimin toimiville järjestöille.

Vastine:

Asian valmistelija antoi alun perin kannanotoille aikaa noin kymmenen päivää, mutta pidensi yhdistysten pyynnöstä aikaa kuudella päivällä. Esittelijä pitää kymmentä päivää yhdelle suunnitelmalle riittävänä kommentointiaikana, mutta Stansvikin lehdon ja kaivosalueen kanssa samaan aikaan pyydettiin kannanottoa kolmesta muustakin hoito- ja käyttösuunnitelmasta. Näin ollen kannanottoaika yhtä suunnitelmaa kohti jäi etenkin Helsylle verrattain lyhyeksi. SKY:n toiminta ei ulotu

28.04.2022

kuin kahdelle kannanotoilla olleen suunnitelman alueelle. Yleisenä huomiona esittelijä toteaa, että riittävän pitkä kannanottoaika on osa hyvää hallintotapaa ja potentiaalisesti parantaa suunnitelmien laatua, joten asiaan kiinnitetään jatkossa huomiota.

Kommentti:

Helsy ja SKY ehdottavat puustoisten luontotyyppien lahopuumäärän kasvattamisen sekä lahopuujatkumon synnyn edistämisen lisäämistä hoito- ja käyttösuunnitelmaan suojelun tavoitteisiin (luku 6.1).

Vastine:

Esittelijä pitää tavoitteen lisäämistä hyvänä ehdotuksena.

Kommentti:

Helsyn ja SKY:n mielestä hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetyt reitti- ja polkuverkoston täsmennys sekä eräiden polkujen asettaminen kulkukieltoon ovat hyvin perusteltuja ja aiheellisia toimenpiteitä. Yhdistykset ilmaisevat tukevansa myös rauhoitusmääräyksiin esitettyjä muutoksia.

Kommentti:

Helsy ja SKY kritisoivat luonnonsuojelualueen lounaisosan lehtoon suunniteltuja luonnonhoitotoimenpiteitä, joiden tarkoitus on avoimen kalkkikallion kasvillisuuden turvaaminen. Yhdistykset eivät pidä sopivana, että luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetään mahdolliseen luonnonsuojelulain 29 §:n mukaiseen jalopuumetsikköön (suojeltu luontotyyppi) puuston harvennusta, joka painottuisi erityisesti vaahteraan. Helsy ja kyläyhdistys huomauttavat, että suunnitelmassa esitetyt päätelmät vaahteran leviämisestä aikoinaan istutuksista luonnonsuojelualueelle eivät ole luonnonsuojelulain 29 §:n soveltamisen kannalta relevantteja.

Kannanotossa esitetään, että Helsingin kaupunki konsultoi luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisten jalopuumetsien kriteerien osalta Suomen ympäristökeskusta ja ympäristöministeriötä siitä, täyttääkö Stansvikin lehdon ja kaivosalueen vaahteraa sisältävä lehto jalopuumetsikön kriteerit vai ei. Konsultointia pidetään tarpeellisena myös siksi, että tällaisten jalopuustoisten lehtometsien tunnistaminen ja huomiointi Helsingin kaavoituksessa voitaisiin jatkossa tehdä asiamukaisella tavalla.

Vastine:

28.04.2022

Hoito- ja käyttösuunnitelman laatija on nähnyt kahden arvokkaan luontotyypin edustavuuden tasapuolisessa säilyttämisessä ristiriitaa, jota ei voida täysin sovittaa ilman, että vaahteralehtoa uhanalaisemman avoimen kalkkikallion arvot vähitellen heikkenevät. Suunnitelman laatimisen aikana heikkenemistä arvioitiin jo tapahtuneen, ja sen arvioitiin johtuvan nimenomaan vaahteriston varttumisesta ja tihenemisestä. Vaikka vaahteralehtoa pidetään suunnitelmassa arvokkaana, uhanalaisuusluokaltaan silmälläpidettävänä luontotyypinä, sen säilyttämisen puusoltaan koskemattomana nähdään heikentävän kaikkein merkittävimpiä luonnonsuojelualan arvoja. Avoimen kalkkikallion ensisijaisuutta vaahteralehtoon nähden puoltaa paitsi ensin mainitun korkeampi uhanalaisuusluokka, sen paikallisesti ja valtakunnallisesti suurempi harvinaisuus sekä korkeammat lajistolliset arvot.

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetty vaahteran harventaminen ei ole luonnonsuojelulain 29 §:n vastaista. Vaikka Stansvikin lehdon ja kaivosalueen vaahteralehto täyttäisi ominaisuuksiensa puolesta luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisen kohteen kriteerit, lain mukaiset rajoitukset eivät ole voimassa, koska ELY-keskus ei ole tehnyt kohteesta erillistä rajauspäätöstä. Mitään erityistä tarvetta puuttua vaahteralehdon luontaiseen kehitykseen ei kuitenkaan olisi ilman avoimen kalkkikallion ei-toivottua kasvillisuuden kehitystä.

Helsyn ja SKY:n käsitystä luonnonsuojelulain 29 §:ssä suojelun kriteerinä mainitusta jalopuumetsän luontaisesta syntyisestä esittelijä pitää johdonmukaisena ja käyttökelpoisena, kun tarkastellaan kulttuuriympäristöjen yhteydessä sijaitsevia jalopuumetsiköitä. Jalopuiden alkuperän luonnollisuutta on usein mahdotonta todeta luotettavasti, joten luontainen syntyminen on mielekästä tulkita luontaiseksi syntyväksi, jolloin lain mukaan suojeltu jalopuumetsikkö voi olla istutettujen jalopuiden siemenistä kehittynyt. Asiasta näyttää olevan valtion virkamiesten kesken toisistaan hieman poikkeavia näkemyksiä. Vaahterametsikköön suunniteltujen hoitotoimenpiteiden laillisuuden kannalta näkemyseroilla ei kuitenkaan ole Stansvikin lehdon ja kaivosalueen tapauksessa merkitystä.

Uudenmaan ELY-keskus on sopivin viranomainen tulkitsemaan, pätekö luonnonsuojelulain 29 § kyseiseen vaahterametsikköön. Asian viemistä SYKE:n ja ympäristöministeriön käsittelyyn Stansvikin lehdon ja kaivosalueen hoito- ja käyttösuunnitelman vuoksi esittelijä pitää ylimoitettuna toimenpiteenä.

Esittelijä katsoo, että Stansvikin lehdon ja kaivosalueen vaahteralehdon käsittelyssä on pyrittävä jalopuumetsikön ominaispiirteiden säilyttämiseen samalla, kun avoimella kalkkikalliolla edistetään riittävää paistei-

28.04.2022

suutta ja vähennetään vaahteranlehtikariketta. Näin kannattaa toimia riippumatta siitä, onko vaahterametsikkö luonnonsuojelulain 29 §:n tarkoittama jalopuumetsikkö vai ei.

Kommentti:

Helsy ja SKY ehdottavat kulun ohjaamiseksi Kaivoskallion herkkiin ja arvokkaihin kasvillisuuskohteisiin kevyitä köysiaitoja. Samalla toimivan aitarakenteen rakentamisen kalliolle todetaan vaativan kehittämistä.

Vastine:

Köysiaidan rakentaminen mainitaan hoito- ja käyttösuunnitelmassa mahdollisena vaihtoehtona pelkälle sallitun polun tolppamerkinnoille. Maiseman kannalta pelkkien tolppien pystyttämistä voidaan pitää parempana toimenpiteenä kuin köysiaidan rakentamista. Köysiaita puolestaan ohjaa ulkoilijoiden kulkua todennäköisesti tehokkaammin. Ratkaisu kumpi opaste- tai rakennevaihtoehto toteutetaan, on hyvä jättää avoimeksi siihen asti, kun kalliopolun toteuttamista ryhdytään suunnittelemaan tarkemmin. Näin ollen kumpikin vaihtoehto on hyvä mainita hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Loput Helsyn ja SKY:n kannanotossaan esittämistä ehdotuksista ja toiveista eivät koske Stansvikin lehdon ja kaivosalueen hoito- ja käyttösuunnitelmaa, joten niihin ei anneta tässä esityksessä vastinetta.

Hoito- ja käyttösuunnitelmaan tehdyt muutokset

Hoito- ja käyttösuunnitelman lukuun 5. Osallistaminen kuulunut kohta, jossa konsultin kerrotaan olleen yhteydessä SLL Uudenmaan piirin ja Laajasalo Seuran yhteyshenkilöihin, siirrettiin Helsyn ja SKY:n kannanoton johdosta luvun loppuun ja muotoiltiin yhteydenoton motiivin sisältäväksi: ”Asukkaiden osallistamisen lisäksi suunnittelija on ollut työn aikana yhteydessä Laajasalo Seura Ry:hyn ja SLL Uudenmaan piiri ry:n edustajaan liittyen joihinkin hoito- ja käyttösuunnitelman yksityiskohtiin”.

Helsyn ja SKY:n kannanoton johdosta hoito- ja käyttösuunnitelman luonnonsuojelun tavoitteisiin (luku 6.1) lisättiin metsäisten luontotyyppien lahopuumäärän jatkuva kasvu.

Yhdistysten kannanoton vuoksi kalliokedon hoitoa koskevaa osuutta (luku 6.3) hoito- ja käyttösuunnitelmassa muotoiltiin niin, että toimenpiteiden toteuttamisessa säilytetään viereisen lehdon vaahteravaltaisuus. Lukuun lisättiin hoidon voimakkuutta rajaava ohje: ”Harvennus toteutetaan niin maltillisesti, että kohde säilyy vaahteravaltaisena jalopuumetsänä”.

28.04.2022

Asia/11

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Jere Salminen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 21549
jere.salminen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Stansvikin lehto ja kaivosalue hoito- ja käyttösuunnitelma
- 2 Stansvikin lehto ja kaivosalue, rauhoitusmääräysten muutos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Kannanottajat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

28.04.2022

§ 94

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esitys kaupunginhallitukselle ja Uudenmaan ELY-keskukselle Itäniityn laakson luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymiseksi sekä rauhoitusmääräysten muuttamiseksi

HEL 2022-002687 T 11 01 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Itäniityn laakson luonnonsuojelualueen vuosille 2022-2031 laaditun hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamista sekä alueen rauhoitusmääräyksiin ehdotettavien muutosten hyväksymistä liitteen 1 mukaisesti.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli ympäristötarkastaja Jere Salminen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Jere Salminen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 21549
jere.salminen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Itäniityn laakso hoito- ja käyttösuunnitelma
- 2 Itäniityn laakso rauhoitusmääräysten muutokset 2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Kannanottajat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hakemus luonnonsuojelualan hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi sekä rauhoitusmääräyksiin ehdotettujen muutosten hyväksymiseksi

Alueen sijainti, koko ja perustaminen

Itäniityn laakson luonnonsuojelualue sijaitsee Laajasalon itäosassa, Jollaksessa, Tonttuvuoren pohjoispuolisessa laaksossa. Alue sijaitsee Helsingin kaupungin omistamilla mailla ja on kooltaan 7,18 hehtaaria. Luonnonsuojelualue on perustettu vuonna 2009.

Luonnon ominaispiirteet ja luontoarvot

Luonnonsuojelualan ytimen muodostaa vanha niitty, joka on pitkälle umpeenkasvanut. Sitä ympäröivät ravinteisuudeltaan vaihtelevat lehdot, kangasmetsät ja pääosin karut kalliot. Saunalahden rannassa on hieman tervaleppäluhtaa. Alueen metsistä valtaosa on lehtoa tai lehtomaista kangasta. Itäniityn laaksosta on määritetty peräti kuusi erilaista lehtotyyppiä. Laakson pohjan ulkopuolella metsät ovat suureksi osaksi vanhoja ja luonnontilaisen kaltaisia. Entistä niittyä halkoo syvä oja.

Helsingin luontotietojärjestelmässä Itäniityn laakso on hyvin arvokas (luokka I) kasvillisuus- ja kasvistokohde ja kuuluu arvokkaaseen (luokka I) lepakkoalueeseen. Entinen niittyalue on luokiteltu myös arvoluokan III tärkeäksi lintualueeksi. Kohteessa kasvaa monia Helsingissä harvinaisia tai uhanalaisia kasveja. Alueella sijaitsee muun muassa runsain Helsingistä tunnettu lehtokielon esiintymä. Muita erikseen mainittavia lajeja ovat soikkokaksikko, nurmikonnantatar, metsävirna, mustakonnanmarja ja kellotalvikki. Alueelta on tavattu ainakin neljän lepakolajin saalistavia yksilöitä. Lehtimetsien linnusto on monipuolinen. Itäniityn laaksossa tavataan useita vieraskasvilajeja.

Alueen käyttö

Itäniityn laakson virkistyskäyttö on melko vähäistä sen syrjäisen sijainnin vuoksi. Aluskasvillisuus on kuitenkin paikoin kulunut ja uusia polkuja on syntynyt alueelle. Alueen pieni koko tekee siitä herkän vähäisellekin virkistyskäytölle. Luonnonsuojelualueella on sen kokoon nähden laaja, merkitty polkuverkosto. Merkittyjä ulkoilupolkuja on yhteensä 900 metriä, josta noin 100 metriä on pitkospuita. Polkuja on paikoin pohjustettu kivituhkalla. Itäniityn laakso on yksi harvoista Helsingin luonnonsuojelualueista, jossa sienestys ja marjastus on kielletty erillisellä maininnalla rauhoitusmääräyksissä. Marjojen tai sienien poimimisella ei liene sinänsä merkittäviä luontovaikutuksia, mutta kiellon tarkoitus on ollut vähentää liikkumista polkujen ulkopuolella.

28.04.2022

Luonnonsuojelualueeseen kuuluu poikkeuksellisesti rasiitteena yksityis-
tie, Tonttuvatentie, jonka kunnossapitoon omistajilla on oikeus.

Aiempi hoito- ja käyttösuunnittelu

Itäniityn laaksoon on aiemmin laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma vuo-
sille 2009–2018. Suunnitelman tavoitteena on ollut alueelle luonteen-
omaisen lehtoluonnon säilyttäminen ja eläimistön elinolojen turvaami-
nen. Osaa alueen umpeenkasvaneesta niittyalueesta ehdotettiin hoi-
dettavaksi. Alueen polkuverkoston kehittämistä ei erityisesti suunnitel-
tu. Ainoastaan yhden polun linjaukseen ehdotettiin muutosta soikko-
kaksikon kasvupaikan vuoksi. Alueen pohjoisosaan on pystytetty suun-
nitelmaan kuulunut opastaulu.

Uusi hoito- ja käyttösuunnitelma

Valmistelu

Luontotieto Keiron Oy on laatinut kaupunkiympäristön toimialan ympä-
ristösuojelu ja ohjaus -yksikön tilauksesta Itäniityn laaksoon uuden hoi-
to- ja käyttösuunnitelman, jossa on tarkasteltu uudelleen alueen virkis-
tyskäytön ohjaamisen, suojelun ja hoidon tavoitteita ja esitetty tarvitta-
vat toimenpiteet tavoitteisiin pääsemiseksi (liite 1). Suunnitelma on teh-
ty vuosille 2022–2031. Faunatica Oy teki selvityksen alueen luontotyyp-
peistä hoito- ja käyttösuunnitelmaa varten vuonna 2019. Lisäksi Itäni-
ityn laaksossa tehtiin kovakuoriaisselvitys samana vuonna. Alue on ollut
myös mukana Tringa ry:n linnustokartoituksessa vuonna 2016.

Hoito- ja käyttösuunnittelun yhteydessä toteutettiin asukaskysely, jonka
avulla selvitettiin alueen käyttömuotoja, käyttäjien alueeseen liittämiä
arvoja sekä sen suunnitteluun kohdistuvia odotuksia ja toiveita. Kyselyn
tuloksista on esitetty yhteenveto hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Laajasalon luonnonsuojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmista jär-
jestettiin 30.3.2021 verkossa yleisötilaisuus, jossa käsiteltiin myös Itä-
niityn laaksoa. Tilaisuuteen osallistui 45 kaupunkilaista, jotka saivat
kommentoida alueen suunnitelmaa ja esittää kysymyksiä alueesta.
Vastauksista julkaistiin tiedote kaupungin verkkosivuilla noin viikko tilai-
suuden jälkeen.

Hoito- ja käyttösuunnitelma lähetettiin kannanotoille talvella 2022 Hel-
singin luonnonsuojeluyhdistykselle (Helsy), Tringa ry:lle, Stansvikin ky-
läyhdistykselle (SKY) ja Laajasalo-Degerö Seuralle. Suunnitelmasta
jättivät yhteisen kannanoton Helsy ja SKY. Kannanoton sisältö ja siihen
esitetty vastine on esitetty jäljempänä esityksessä.

28.04.2022

Luonnonsuojelun ja -hoidon suunnitelma

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa Itäniityn laakson luonnonsuojelun tavoitteeksi on esitetty luontotyyppien palautuminen täysin luonnontilaisiksi ja lajistoltaan edustaviksi. Vanha niitty saa palautua sulkeutuneeksi metsäksi, jossa lehtipuut järeytyvät ja eri-ikäistä lahopuuta kehittyy vuosikymmenten saatossa. Lehtolaaksossa tavoitellaan myös luontaista luhtaisuutta, jonka vaikutuksesta lehtipuuvaltaisuus säilyy kuusten kustannuksella. Kangasmetsiin tavoitellaan vanhan ja luonnontilaisen metsän rakennetta, jossa lahopuuta kertyy ajan mittaan runsaasti.

Arvokkaita kasviesiintymiä uhkaavan sananjalan kasvuvoimaa ja levihtäytymistä rajoitetaan. Tavoitteena on myös torjua alueelle jo levinneet tai tulevaisuudessa levittäytyvät vieraslajit. Suunnitelmassa suositellaan seurattavaksi kulumisen muutosta, harvinaisten kasvien säilymistä ja vieraslajien torjunnan onnistumista.

Virkistyskäytön suunnitelma

Alueelle ei todennäköisesti kohdistu samanlaista virkistyskäyttöpaineen kasvua kuin läntisen Laajasalon luonnonsuojelualueisiin, koska sen läheisyydessä ei ole lähitulevaisuudessa rakennettavia alueita. Alueen kulumista on kuitenkin tarpeen torjua ohjaamalla kulkua nykyistä tehokkaammin. Merkityt ulkoilupolut säilytetään ja niitä pidetään kunnossa pohjustamalla joko kivituhkalla, murskeella tai soralla. Polut merkitään puihin naulattavilla merkeillä. Pitkospuiden uusiminen on tarpeen samoin kuin suunnitelmakauden loppupuolella kalliolta laskeutuvien portaiden. Isompia uusia käyttöä palvelevia rakenteita ei ole suunniteltu alueelle.

Luonnonsuojelualueen opasteissa esitetään merkittyjen polkujen sijainnit ja merkintätavat sekä suositellaan poluilla pysymistä. Myös rajoitukset, muun muassa mastopyöräily-, marjastus- ja sienestyskielto tuodaan selvästi esille. Rajoille asennetaan uusia rauhoitustauluja ja rajamerkkejä.

Kustannukset

Hoito- ja käyttösuunnitelman toteuttaminen edellyttää investointeja, joiden kokonaiskustannukset ovat arviolta noin 60 000 euroa. Suurin kustannuserä on polkujen pohjustaminen kivituhkalla tai soralla (36 000 euroa). Uusien opasteiden suunnittelun, rakentamisen ja asentamisen on arvioitu maksavan yhteensä noin 15 000 euroa.

Rauhoitusmääräysten muuttaminen

28.04.2022

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetään seuraavia muutoksia luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiin:

Liikkumismääräysten ("Edellä mainitun lisäksi alueella on kielletty") kohta 2 "maastopyöräily polkuverkoston alueella".

Muutetaan muotoon "pyöräily".

Liikkumismääräysten ("Edellä mainitun lisäksi alueella on kielletty") kohtaa 3 "koirien ja kissojen irti pitäminen".

Täydennetään muotoon "koirien ja kissojen tai muiden lemmikkien irti pitäminen".

Sallittujen toimenpiteiden kohta 4 "alueen keskellä olevan vanhan niityn hoitamien osittain puoliavoimena elinympäristönä hoito- ja käyttösuunnitelmassa tarkemmin osoitetulla tavalla".

Poistetaan kohta 4.

Sallittuihin toimenpiteisiin lisätään seuraavat toimenpiteet:

- pyöräily Tonttuviaorentiellä
- luonnonhoito hoito- ja käyttösuunnitelmassa tarkemmin osoitetulla tavalla
- käytön ohjaamiseksi tarvittavien rakenteiden rakentaminen ja ylläpito hoito- ja käyttösuunnitelmassa tarkemmin osoitetulla tavalla

Itäniityn laakson luonnonsuojelualueen määräykset muutosehdotuksineen on esitetty kokonaan liitteessä 2.

Muutosten perustelut

Nykyisiin rauhoitusmääräyksiin kuuluvasta maastopyöräilykiellon ilmaisusta "polkuverkoston alueella" voi saada käsityksen pyöräilyn sallimisesta luonnonsuojelualueella polkujen ulkopuolella. Tällaisen määräyksen olemassaolo olisi periaatteessa mahdollinen polkujen ruuhkautumisen sekä jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden törmäysten välttämiseksi. Määräyksen tarkoituksena on kuitenkin kieltää pyöräily muualla luonnonsuojelualueella kuin Tonttuviaorentiellä. Polkuverkosto ulottuu alueella miltei kaikkialle. Määräysten muuttaminen edellä esitetyllä tavalla takaa maastopyöräilykiellon paremman ymmärrettävyyden, mikä vähentää kasvillisuutta kuluttavan luvattoman pyöräilyn todennäköisyyttä Itäniityn laaksossa.

Lemmikkieläinten irti pitämistä koskevan kiellon laajentaminen koskemaan muitakin eläimiä kuin koiria ja kissoja vähentää lemmikkeinä pi-

28.04.2022

dettävien petoeläinten luonnonvaraisiin eläimiin kohdistaman saalistuksen ja häirinnän todennäköisyyttä.

Itäniityn laakson vanhan niittyalueen hoito ei kuulu uuden hoito- ja käyttösuunnitelman toimenpiteisiin, joten sitä ei ole syytä esittää enää luvallisena toimenpiteenä.

Suunnitelman mukaisten luonnonhoidon toimenpiteiden ja käytön ohjaamiseen tarvittavien rakenteiden rakentamisen salliminen rauhoitusmääräyksissä poistaa tarpeen erikseen luvittaa mainittuja toimenpiteitä. Lisäksi mikäli hoito- ja käyttösuunnitelman päivityksissä luonnonhoidon ja käytön ohjaamisen toimenpiteitä muutetaan, itse rauhoitusmääräyksiä ei ole tarpeen muuttaa.

Kannanotto

Yhteisessä kannanotossaan Itäniityn laakson hoito- ja käyttösuunnitelmaan Helsingin luonnonsuojeluyhdistys (Helsy) ja Stansvikin kyläyhdistys (SKY) pitävät suunnitelmaa pääosin laadukkaana.

Jäljempänä kannanoton sisältö ja vastine esitetään aiheittain.

Kommentti:

Yhdistykset mainitsevat osallistamiseen liittyvänä kritiikin aiheena yhteydenpidon Suomen luonnonsuojeluliitto Uudenmaan piiri ry:n edustajaan paikallisyhdistys Helsyn asemesta ja SKY:n jättämisen tässä yhteydessä yhteydenpidon ulkopuolelle. Yhdistykset toivovat, että jatkossa suunnitteluvaiheessa konsultaatio kohdennetaan myös SKY:een ja SLL:n osalta Helsyyn.

Vastine:

Yhteydenotolla SLL Uudenmaan piirin ja Laajasalo Seuran edustajaan konsultti on hakenut lisätietoa joistain hoito- ja käyttösuunnitteluun liittyvästä erityiskysymyksestä. Kyse ei ole ollut varsinaisesta asukkaiden tai asianosaisten yhdistysten osallistamisesta hoito- ja käyttösuunnitteluun, vaan lisätietojen hankkimisesta tietyssä asiayhteydessä. Edellä mainittuihin tahoihin yhteydessä olemisen maininta osallistamista koskevassa tekstissä on lukijan kannalta hämäävää, eikä hoito- ja käyttösuunnitelmassa mainita erikseen, mistä asioista konsultti on tietoa etsinyt. Näin ollen kannanottajien huomautus asiasta on ymmärrettävä. Keihin kaikkiin suunnittelija on tiedustelutarkoituksessa yhteydessä työn aikana, on jatkossakin suunnittelijan harkittavissa. Varsinainen osallistaminen toteutetaan mahdollisen asukaskyselyn, yleisötilaisuus-

28.04.2022

den sekä hoito- ja käyttösuunnitelmien kannanottopyyntöjen yhteydessä.

SKY:n asemasta kannanoton esittäjänä todettakoon, että Itäniityn laakso ei ole yhdistyksen toiminta-alueella. Kannanottopyyntö lähetettiin kuitenkin yhteisesti usean Laajasalon luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelmasta, eikä siinä eritelty, minkä alueiden suunnitelmiin SKY:n odotettiin ottavan kantaa. Näin ollen yhdistyksen kannanotto asiaan on ymmärrettävä ja se on huomioitu esitystä valmisteltaessa.

Kommentti:

Helsy ja SKY toivovat, että jatkossa hoito- ja käyttösuunnitelmien kommentoinnille jätetään reilusti enemmän aikaa. Yhdistykset sanovat kymmenen päivän kommentointiajan olevan aivan liian lyhyen vapaaehtoisvoimin toimiville järjestöille.

Vastine:

Asian valmistelija antoi alun perin kannanotoille aikaa noin kymmenen päivää, mutta pidensi yhdistysten pyynnöstä aikaa kuudella päivällä. Esittelijä pitää kymmentä päivää yhdelle suunnitelmalle riittävänä kommentointiaikana, mutta Itäniityn laakson kanssa samaan aikaan pyydettiin kannanottoa kolmesta muustakin hoito- ja käyttösuunnitelmasta. Näin ollen kannanottoaika yhtä suunnitelmaa kohti jäi etenkin Helsylle verrattain lyhyeksi. SKY:n toiminta ei ulotu kuin kahdelle kannanotoilla olleen suunnitelman alueelle. Yleisenä huomiona esittelijä toteaa, että riittävän pitkä kannanottoaika on osa hyvää hallintotapaa ja potentiaalisesti parantaa suunnitelmien laatua, joten asiaan kiinnitetään jatkossa huomiota.

Kommentti:

Helsy ja SKY kannattavat alueen pyöräilyrajoitusta ja tukevat rauhoitusmääräysten muuttamista edellä esitetyllä tavalla.

Kommentti:

Yhdistykset pitävät tärkeänä hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitettyä valaistuksen rajoittamista Poikasaartentiellä lepakoiden ja muiden eläinten takia. Lisäksi ehdotetaan, että myös kiinteistöjen omistajia ohjataan valaistuksen rajoittamiseen.

Vastine:

Kiinteistöjen omistajien ohjaaminen koskien heidän alueellaan tehtäviä toimenpiteitä, jotka eivät vaikuta suoraan läheiseen luonnonsuojelualueeseen.

28.04.2022

eeseen, olisi poikkeuksellista hoito- ja käyttösuunnitelman yhteydessä. Asia on sinänsä tärkeä, ja kaupunki voi luontoviestinnässään ja muussa tiedottamistyössään suositella valaistuksen rajoittamista yksityisillä pihilla. Asiaan voidaan vaikuttaa myös kaavoituksen kautta.

Kommentti:

Helsy ja SKY ehdottavat kevyiden köysiaitojen rakentamista arimmissa kasvillisuuskohteissa polun reunaan kulkua ohjaamaan.

Vastine:

Köysiaita voi olla hyvä kulkua ohjaava rakenne Itäniityn laaksossa. Selaista on suunniteltu muun muassa juuri perustetulle Kruunuvuorenlammen luonnonsuojelualueelle, joten on johdonmukaista, että aitoja tehdään muillekin suojelualueille, joilla on paljon käyttöä ja kulumis-herkkää maastoa. Esittelijä katsoo kuitenkin, että Itäniityn laakson käyttämäärät eivät ole eivätkä todennäköisesti tule olemaan suunnitelma-kauden aikana yhtä korkeita kuin Kruunuvuoren luonnonsuojelualueiden, koska Jollakseen ei ole suunniteltu laajalti uutta asutusta. Tästä päätellen köysiaidan tarve ei ole niin suuri Jollaksessa. Esittelijä katsoo, että kulumista voidaan vähentää ilman aitaakin tähänastista paremmilla opasteilla, kunnostamalla pitkospuita ja pitämällä polut hyvässä kunnossa.

Kommentti:

Kannanotossa esitetään, että luonnonsuojelualueen opasteissa on hyvä tuoda esiin ekologiset yhteydet, joihin Itäniityn luonnonsuojelualue liittyy mukaan lukien yhteys Villinkiin.

Vastine:

Ekologiset yhteydet on yksi mahdollinen uusissa opasteissa käsiteltävä teema. Toisaalta alueelle ei ole suunniteltu luontopolkua, joten tilaa luontoaiheisille teksteille on opasteissa rajallisesti. Opasteiden sisällön painopiste on rauhoitusmääräysten tekemisessä tunnetuiksi ja paremmin ymmärrettäviksi. Tarkempi opasteiden sisällön suunnittelu ei kuluun hoito- ja käyttösuunnitelmaan.

Kommentti:

Helsy ja SKY toivovat Itäniityn laakson läheisten metsien liittämistä luonnonsuojelualueeseen. Kannanotossa mainitaan toivottuina uusina luonnonsuojelukohteina Saunalahden itärannan metsät, Karoliininvuori, Tonttuvatvuori ja Sateenvarjokallio rantametsineen.

28.04.2022

Vastine:

Luonnonsuojelualueen laajentamisen suunnittelu ei kuulunut hoito- ja käyttösuunnitelman päivitystyön sisältöön. Kannanotossa mainitut alueet ovat lähtökohtaisesti mahdollisia uuteen luonnonsuojeluohjelmaan (2025-2034) ehdotettavia alueita. Luonnonsuojeluohjelman valmistelu aloitetaan vuonna 2023. Suojelun toteuttamismahdollisuuksiin vaikuttavat myös kaavoitusratkaisut. Voimassa oleviin asemakaavoihin merkityt rakennettavat alueet ovat muuta aluesuunnittelua sitovia.

Hoito- ja käyttösuunnitelmaan tehdyt muutokset

Hoito- ja käyttösuunnitelman lukuun 5. Osallistaminen kuulunut kohta, jossa konsultin kerrotaan olleen yhteydessä SLL Uudenmaan piirin ja Laajasalo Seuran yhteyshenkilöihin, siirrettiin Helsyn ja SKY:n kannanoton johdosta luvun loppuun ja muotoiltiin yhteydenoton motiivin sisältäväksi: ”Asukkaiden osallistamisen lisäksi suunnittelija on ollut työn aikana yhteydessä Laajasalo Seura Ry:hyn ja SLL Uudenmaan piiri ry:n edustajaan liittyen joihinkin hoito- ja käyttösuunnitelman yksityiskohtiin”.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Jere Salminen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 21549
jere.salminen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Itäniityn laakso hoito- ja käyttösuunnitelma
- 2 Itäniityn laakso rauhoitusmääräysten muutokset 2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Kannanottajat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

28.04.2022

§ 95

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esitys kaupunginhallitukselle ja Uudenmaan ELY-keskukselle Jollaksen rämeen luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

HEL 2022-002689 T 11 01 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Jollaksen rämeen luonnonsuojelualueen vuosille 2022-2031 laaditun hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamista liitteen 1 mukaisesti.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli ympäristötarkastaja Jere Salminen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Jere Salminen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 21549
jere.salminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Jollaksen räme hoito- ja käyttösuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Kannanottajat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

28.04.2022

Esitys Jollaksen rämeen luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

Alueen sijainti, koko ja perustaminen

Jollaksen räme sijaitsee Laajasalon itäosassa, Jollaksessa, Furuviikin kartanon pohjois-luoteispuolella. Alueen pinta-ala on 3,7 hehtaaria, ja se on kokonaan Helsingin kaupungin omistama. Luonnonsuojelualue on perustettu vuonna 1991.

Luonnon ominaispiirteet ja luontoarvot

Luonnonsuojelualueen perustamisen tarkoituksena on ollut Helsingistä pitkälti kadonneen suoluonnon säilyttäminen. Jollaksen rämeen suo on syntytapansa perusteella keidassuo, tarkemmin määriteltynä metsäkeidas. Suon keskiosa on koostunut alun perin rämeestä ja reunoilla on tavattu korpia. Turvemaata on alueella noin kahden hehtaarin verran. Muu alue koostuu kangas- ja kalliometsästä. Ojitukset ja valuma-alueen muuttuminen rakentamisen seurauksena ovat kuivattaneet kohdetta merkittävästi. Suon kuivumisen takia selväpiirteistä suota ei ole enää jäljellä. Kasvillisuus on muuttunut turvekankaaksi, eli kangasmeträkasvit ovat runsastuneet ja suokasvit ovat taantuneet. Suon muuttumisesta huolimatta alueella on luonnonsuojelullista merkitystä luontaisesti kehittyvän puuston vanhetessa, ja se on tärkeä lähivirkistyskohde.

Alueen käyttö

Lähiasukkaat käyttävät Jollaksen rämettä aktiivisesti ulkoiluun. Alueelle on rakennettu pitkospuut mahdollisesti jo ennen luonnonsuojelualueen perustamista, ja polkureittiä on kunnostettu vuonna 1992. Alueen rauhoitusmääräyksissä kulku polkujen ja pitkospuiden ulkopuolella on kielletty. Paikalle on kuitenkin syntynyt tiheä luvaton polkuverkosto, ja maasto on paikoitellen hyvin kulunut. Heikko opastus ja olematon ulkoilureittien merkintä eivät ole olleet riittäviä käytön ohjaamiseen. Alueen länsireunalle on pystytetty opastaulu.

Aiempi hoito- ja käyttösuunnittelu

Jollaksen rämeelle on laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma jo vuonna 1989. Suota on pyritty sen jälkeen ennallistamaan rakentamalla patoja ojiin. Hoito- ja käyttösuunnitelmaa päivitettiin tämän vuosituhannen ensimmäisen vuosikymmenen lopulla (suunnitelmaa ei ole päivätty). Uudempaa suunnitelmaa edelsi vuonna 2006 tehty ennallistamisselvitys. 2000-luvulla tehdyssä hoito- ja käyttösuunnitelmassa asetettiin tavoitteiksi turvekankaan reunosien korprien ennallistaminen ja keskiosan rämemuuttuman pitäminen ennallaan. Toimenpiteiksi ehdotettiin reunojen tukkimista, entistä suota kiertävän niskaojan padon parantamis-

ta ja nuoren puuston poistoa tietyiltä kohdin. Suunnitelmassa ehdotettiin myös pitkospuiden rakentamista aiempaa laajemmalle alueelle.

Uusi hoito- ja käyttösuunnitelma

Valmistelu

Luontotieto Keiron Oy on laatinut kaupunkiympäristön toimialan ympäristösuojelu ja ohjaus -yksikön tilauksesta Jollaksen rämeelle uuden hoito- ja käyttösuunnitelman, jossa on tarkasteltu uudelleen alueen virkistyskäytön ohjaamisen, suojelun ja hoidon tavoitteita ja esitetty tarvittavat toimenpiteet tavoitteisiin pääsemiseksi (liite 1). Faunatica Oy teki selvityksen alueen luontotyypeistä hoito- ja käyttösuunnitelmaa varten vuonna 2019. Suunnitelma on tehty seuraavalle kymmenelle vuodelle (2022–2031).

Hoito- ja käyttösuunnittelun yhteydessä toteutettiin asukaskysely, jonka avulla selvitettiin alueen käyttömuotoja, käyttäjien alueeseen liittämiä arvoja sekä sen suunnitteluun kohdistuvia odotuksia ja toiveita. Kyselyn tuloksista on esitetty yhteenveto hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Laajasalon luonnonsuojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmista järjestettiin 30.3.2021 verkossa yleisötilaisuus, jossa käsiteltiin myös Jollaksen rämettä. Tilaisuuteen osallistui 45 kaupunkilaista, jotka saivat kommentoida alueen suunnitelmaa ja esittää kysymyksiä alueesta. Vastauksista julkaistiin tiedote kaupungin verkkosivuilla noin viikko tilaisuuden jälkeen.

Hoito- ja käyttösuunnitelma lähetettiin kannanotoille talvella 2022 Helsingin luonnonsuojeluyhdistykselle (Helsy), Tringa ry:lle, Stansvikin kyläyhdistykselle (SKY) ja Laajasalo-Degerö Seuralle. Suunnitelmasta jättivät yhteisen kannanoton Helsy ja SKY. Kannanoton sisältö ja siihen esitetty vastine on esitetty jäljempänä esityksessä.

Luonnonsuojelun ja -hoidon suunnitelma

Uudessa hoito- ja käyttösuunnitelmassa luonnonsuojelun ja -hoidon tavoitteena on luonnonsuojelualueen kehittyminen luontaisesti kohti vanhaa metsää ilman suon ennallistamistavoitteita. Suo on niin pitkälle muuttunut ja valuma-alueelle rakennettu asutus estää niin tehokkaasti suon luontaisen vesitalouden palauttamisen, että ennallistamisen onnistuminen on epävarmaa. Puusto on järehtynyt ja alueelle on kehittymässä hyvä lahopuujatkumo, jolloin vanhan metsän lajistolle syntyy vähitellen enemmän ja monipuolisemmin elinympäristöjä.

28.04.2022

Muita luonnonhoidon tavoitteita ovat aluskasvillisuuden kehittyminen häiriöttömästi ilman talloutumista sekä pienialaisten, riittävän häiriöttömien eläinten pesimä- ja levähdyspaikkojen luominen. Vieraita pienpe-toja, minkkiä ja supikoiraa torjutaan pyynnillä. Alueelle mahdollisesti le-
viäviä vieraskasvilajeja tarkkaillaan ja torjutaan kitkemällä. Myös kulu-
misen muutoksia seurataan.

Virkistyskäytön suunnitelma

Käytön kehittämisen tavoitteena on ulkoilijoiden tietoisuuden lisäämi-
nen kohteen luontoarvoista ja rauhoitusmääräyksistä. Nykyisistä opas-
teista ei selkeästi ilmene, mille poluille kulkijan tulee suunnata. Polkuja
ei ole merkitty maastoon; ainoastaan rakennetuista pitkospuista on
mahdollista päätellä polun olevan sallittu. Tilannetta parannetaan si-
sääntuloille pystytettävillä opasteilla, reittimerkinnoilla ja uusilla rajojen
merkkitolpilla. Opastauluista ilmenevät selkeästi käyttörajoitukset ja -
suositukset. Pitkospuita lisätään kattamaan alueen kaikki kosteat
osuudet.

Sallittu polkuverkosto pohjustetaan joko kivituhkalla, murskeella tai so-
ralla. Alueella ennestään olemassa olevat portaat on tarpeen uusida, ja
myös uusien portaiden rakentamiseen on todennäköisesti tarvetta.
Isompia uusia, käyttöä palvelevia rakenteita ei ole suunniteltu alueelle.

Kustannukset

Jollaksen rämeelle suunniteltujen toimenpiteiden suunnitteluun ja to-
teuttamiseen tarvittavien investointien kokonaiskustannuksiksi on ar-
vioitu 65 000 euroa. Suurimmat kustannukset tulevat pitkospuiden uu-
simisesta ja lisärakentamisesta (15 000 euroa), vanhojen portaiden uu-
simisesta ja uusien rakentamisesta (11 000 euroa) sekä opastaulujen
suunnittelusta (9 000 euroa). Luonnonsuojelualueen vuotuisiksi ylläpi-
tokustannuksiksi on arvioitu 5 000–15 000 euroa.

Kannanotot

Yhteisessä kannanotossaan Jollaksen rämeen hoito- ja käyttösuunni-
telmaan Helsingin luonnonsuojeluyhdistys (Helsy) ja Stansvikin kyläyh-
distys (SKY) pitävät suunnitelmaa pääosin laadukkaana.

Kannanotossa esitetyt kommentit ja vastineet niihin esitetään alla ai-
heittain.

Kommentti:

Yhdistykset mainitsevat osallistamiseen liittyvänä kritiikin aiheena kon-
sultin yhteydenpidon Suomen luonnonsuojeluliitto Uudenmaan piiri ry:n

28.04.2022

edustajaan SLL:n paikallisyhdistys Helsyn asemesta ja SKY:n jättämisen tässä yhteydessä yhteydenpidon ulkopuolelle. Yhdistykset toivovat, että jatkossa suunnitteluvaiheessa konsultaatio kohdennetaan myös SKY:en ja SLL:n osalta Helsyyn.

Vastine:

Konsultti on hakenut SLL Uudenmaan piirin ja Laajasalo Seuran edustajilta lisätietoa eräistä hoito- ja käyttösuunnitteluun liittyvistä erityiskysymyksistä. Toisin sanoen kyseessä ei ole ollut varsinaisesta asukkaiden tai asianosaisten yhdistysten osallistamisesta hoito- ja käyttösuunnitteluun, vaan lisätietojen hankkimisesta tietyssä asiayhteydessä. Maininta yhteydenotoista näihin tahoihin hoito- ja käyttösuunnitelman osallistamista koskevassa tekstissä on lukijan kannalta epäselvä, eikä hoito- ja käyttösuunnitelmassa ollut mainittu erikseen, mistä asioista konsultti on tietoa etsinyt. Näin ollen kannanottajien huomautus asiasta on asiallinen. Jatkossakin on suunnittelijan harkittavissa, miltä tahoilta hän tietoja hoito- ja käyttösuunnitelmaa varten kerää, mutta tämän tiedon esittämistä hoito- ja käyttösuunnitelmassa selkeytetään. Varsinainen osallistaminen toteutetaan mahdollisen asukaskyselyn, yleisötilaisuuden sekä hoito- ja käyttösuunnitelmien kannanottoopyyntöjen yhteydessä.

SKY:n asemasta kannanoton esittäjänä todettakoon, että Jollaksen räme ei ole yhdistyksen toiminta-alueella. Kannanottoopyyntö lähetettiin kuitenkin yhteisesti usean Laajasalon luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelmasta, eikä siinä eritelty, minkä alueiden suunnitelmiin SKY:n odotettiin ottavan kantaa. Näin ollen yhdistyksen kannanotto asiaan on ymmärrettävä ja se on huomioitu esitystä valmisteltaessa.

Kommentti:

Helsy ja SKY toivovat, että jatkossa hoito- ja käyttösuunnitelmien kommentoinnille jätetään reilusti enemmän aikaa. Yhdistykset sanovat kymmenen päivän kommentointiajan olevan aivan liian lyhyen vapaaehtoisvoimin toimiville järjestöille.

Vastine:

Asian valmistelija antoi alun perin kannanotoille aikaa noin kymmenen päivää, mutta pidensi yhdistysten pyynnöstä aikaa kuudella päivällä. Esittelijä pitää kymmentä päivää yhdelle suunnitelmalle riittävänä kommentointiaikana, mutta Jollaksen rämeen kanssa samaan aikaan pyydettiin kannanottoa kolmesta muustakin hoito- ja käyttösuunnitelmasta. Näin ollen kannanottoaika yhtä suunnitelmaa kohti jäi etenkin Helsylle verrattain lyhyeksi. SKY:n toiminta ei ulottune kuin kahdelle

28.04.2022

kannanotoilla olleen suunnitelman alueelle. Yleisenä huomiona esittelijä toteaa, että riittävän pitkä kannanottoaika on osa hyvää hallintotapaa ja potentiaalisesti parantaa suunnitelmien laatua, joten asiaan kiinnitetään jatkossa huomiota.

Kommentti:

Helsy ja SKY toteavat Jollaksen rämeen kuluva nopeasti virkistyskäytössä. Yhdistykset ehdottavat kevyen köysiaidan pystyttämistä ainakin herkimpiin ja kuluneimpiin kohtiin pitkospuiden viereen. Kannanotossa pidetään myös koirien ulkoiluttamisen huomioimista kulun ohjaamisessa tärkeänä ja muistutetaan, että koirat liikkuvat helposti pitkospuiden ulkopuolella. Ehdotetun köysiaidan sijoittamisessa pitäisi huomioida koirien liikkuminen. Yhdistykset kehottavat harkitsemaan koirien ulkoiluttamisen kieltämistä Jollaksen rämeellä.

Vastine:

Köysiaita voi olla hyvä kulkua ohjaava rakenne Jollaksen rämeellä. Selasta on suunniteltu muun muassa juuri perustetuille Kruunuvuorenlammen ja Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualueille, joten olisi johdonmukaista, että aitoja tehtäisiin muillekin suojelualueille, joilla on paljon käyttöä ja kulumisherkkää maastoa. Esittelijä katsoo kuitenkin, että Jollaksen rämeen käyttäjämäärät eivät ole eivätkä todennäköisesti tule olemaan suunnitelmakauden aikana yhtä korkeita kuin Kruunuvuoren ja Stansvikin suojelukohteiden, koska Jollakseen ei ole suunniteltu laajalti uutta asutusta. Näin ollen köysiaidan tarve ei ole Jollaksessa yhtä suuri. Esittelijä katsoo, että kulumista voidaan vähentää ilman aitaakin kunnostamalla ja rakentamalla lisää pitkospuita sekä pohjustamalla polkuja parempaan kuntoon.

Esittelijä yhtyy Helsyn ja SKY:n käsitykseen, jonka mukaan koirat liikkuvat usein polkujen ja pitkospuiden ulkopuolella. Kannanotosta ei käy ilmi, miten koirien ulkoiluttaminen pitäisi huomioida ehdotetun köysiaidan sijoittamisessa. Muualta kannanotosta on pääteltävissä, että pitkospuiden ja aidan väliin ei toivota tilaa, jossa koira mahtuisi liikkumaan hyvin ollessaan kytkettynä. Aidan sijoittamiseen liittyvien yksityiskohtien käsittely ei ole tarpeellista hoito- ja käyttösuunnitelmassa, mutta asia on kuitenkin hyvä pitää mielessä, jos aita joskus rakennetaan.

Koirien ulkoiluttamisen kieltäminen voisi tulla kysymykseen, jos olisi näyttöä siitä, että koira ja sen ulkoiluttaja kuluttavat maastoa oleellisesti enemmän kuin pelkkä ulkoilija. Sellaista ei ympäristöpalveluilla ole tiedossa. Loogisesti ajatellen koiran kanssa kulkeminen kuluttaa kasvillisuutta enemmän, jos ulkoiluttaja pysyy määräysten mukaisesti pitkospuilla ja poluilla, mutta koira kulkee pääasiassa sen ulkopuolella. Asia

28.04.2022

vaatisi lisää selvittämistä ennen kuin kieltoa voidaan ehdottaa lisättäväksi rauhoitusmääräyksiin. Koirien pitäminen kytkettyinä estänee riittävän tehokkaasti niiden linnuille ja pikkueläimille tekemät vahingot.

Kommentti:

Helsy ja SKY katsovat, että marjastus voi olla Jollaksen rämeellä niin suosittua ja menetelmiltään sellaista, että se saattaa turmella varvikkoa. Kannanotossa pohdiskellaan, pystyykö toimintaa hillitsemään hyvällä opastuksella.

Vastine:

Luontoselvitystä ja hoito- ja käyttösuunnitelmaa tehneet konsultit eivät ole raportoineet marjojen poimimisesta aiheutuvasta varvikon vahingoittumisesta, mutta sitä saattaa olla vaikeaa erottaa tallomisen aiheuttamasta kulumisesta. Marjojen poiminta on alueen rauhoitusmääräyksiä noudattaen mahdotonta, koska niissä kasvinosien ottaminen ja vahingoittaminen on kielletty. Jos Jollaksen rämeellä kuitenkin yleisesti marjastetaan, paras tapa sen vähentämiseen on opastauluissa selkeästi ilmaistu marjastuskielto. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa ehdotetaan lisää opastauluja ja painotetaan määräysten selkeää ilmaisua opasteissa. Marjastuksen voi odottaa vähenevän merkittävästi suunnitelmassa ehdotetuilla toimenpiteillä.

Hoito- ja käyttösuunnitelmaan tehdyt muutokset

Hoito- ja käyttösuunnitelman lukuun 5. Osallistaminen kuulunut kohta, jossa konsultin kerrotaan olleen yhteydessä SLL Uudenmaan piirin ja Laajasalo Seuran yhteyshenkilöihin, siirrettiin Helsyn ja SKY:n kannanoton johdosta luvun loppuun ja muotoiltiin yhteydenoton motiivin sisältäväksi: ”Asukkaiden osallistamisen lisäksi suunnittelija on ollut työn aikana yhteydessä Laajasalo Seura Ry:hyn ja SLL Uudenmaan piiri ry:n edustajaan liittyen joihinkin hoito- ja käyttösuunnitelman yksityiskohtiin”.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Jere Salminen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 21549
jere.salminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Jollaksen räme hoito- ja käyttösuunnitelma

Muutoksenhaku

28.04.2022

Asia/13

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Kannanottajat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 96

Helsingin ilmansuojelusuunnitelman 2017-2024 seurantaraportti 2021

HEL 2015-005732 T 11 00 01

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hyväksyä Helsingin ilmansuojelusuunnitelman 2017–2024 toteutumisen seurantaraportin 2021 ja toimittaa sen ympäristönsuojelulain mukaisesti Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä ympäristöministeriölle. Seurantaraportti koostuu liitteestä 1: Taulukko Ilmansuojelusuunnitelman toimenpiteiden toteutumisesta 2021 ja liitteestä 2: Indikaattorit ja NO₂:n raja-arvon ylitysalue.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli ympäristötarkastaja Suvi Haaparanta. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Suvi Haaparanta, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 32061
suvi.haaparanta(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1_ Taulukko Ilmansuojelusuunnitelman toimenpiteiden toteutumisesta 2021
- 2 Liite 2_ Indikaattorit ja NO₂ raja-arvon ylitysalue_2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ympäristöministeriö

Uudenmaan Ely-keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ilmansuojelusuunnitelman taustaa

Ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaan kunta on velvollinen laatimaan ilmansuojelusuunnitelman, jos ilman epäpuhtauspitoisuuksille annetun asetuksen (38/2011) raja-arvot ylittyvät tai ovat vaarassa ylittyä. Raja-arvot perustuvat EU:n ilmanlaatudirektiiviin. Helsingissä typpidioksidin raja-arvo on ylittynyt aiemmin vuosittain vuodesta 2005 alkaen. Ylitysten johdosta laadittiin järjestyksessään toinen Helsingin kaupungin ilmansuojelusuunnitelma vuosille 2017–2024. Suunnitelman on sisällettävä toimenpiteet, joilla liikenteen päästöt vähenevät niin, että typpidioksidin vuosiraja-arvo ei enää ylity.

Ilmansuojelusuunnitelmassa Helsingin ilmanlaatua huonontaviksi tekijöiksi tunnistettiin liikenne, katupöly ja pienpoltto, ja tilanteen parantamiseksi määriteltiin, yhteensä 48 toimenpidettä, joista 24 kohdistuu liikenteeseen, 18 katupölyyn ja 6 pienpolttoon. Suunnitelma ja sen taustatiedot löytyvät kaupungin sivuilta: www.hel.fi/ilmansuojelu.

Seuranta

Ympäristönsuojelulain 147 §:n mukaisesti kunnan on raportoitava ilmansuojelusuunnitelman toimenpiteistä vuosittain 15.5. mennessä ympäristöministeriöön sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen. Vuoden 2014 alusta voimaan tulleen Helsingin kaupungin ympäristötoimen johtosäännön (Kvsto 25.9.2013) mukaisesti tehtävä kuului ympäristölautakunnalle, ja organisaatiouudistuksen myötä 1.6.2017 lähtien kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle. Seurantatiedon on osaltaan hyväksynyt ja edelleen jaostolle lähettänyt kansliapäällikön nimeämä Ilmansuojelu- ja meluntorjuntatyöryhmä.

Toimenpiteiden toteutuminen ja tuloksellisuus

Helsingin ilmanlaatu on parantunut viimeisten vuosikymmenien aikana ja on kansainvälisesti vertaillen melko hyvää. Kuitenkin yhä liikenteen pakokaasupäästöt, katupöly sekä pientulijoissa tapahtuvan puunpolton päästöt aiheuttavat haittaa ihmisten terveydelle sekä viihtyisyydelle.

Maaailman terveysjärjestö WHO julkaisi syksyllä 2021 uudet tuoreimpiin terveystutkimuksiin perustuvat ohje-arvot ilmansaastepitoisuuksille. Ne ovat huomattavasti aiempia tiukemmat ja ylittyvät laajasti myös Helsingissä, erityisesti typpidioksidin, hengitettävien hiukkasten sekä pien-

hiukkasten osalta. Euroopan komissio valmistelee parhaillaan ilmanlaatudirektiivin päivitystä, ja näköpiirissä on EU:n sitovien raja-arvojen tiukentuminen lähivuosina.

Ilmansuojelusuunnitelman toimenpiteet ovat yleisesti ottaen toteutuneet suunnitelmien mukaisesti. Suurin osa toimenpiteistä etenee suunnitelmusti, on vakiintunut osaksi yleistä käytäntöä tai on valmistunut ajallaan. Muutamassa toimenpiteessä on tunnistettu haasteita toimeenpanossa tai niitä ei ole edistetty vuonna 2021.

Yksittäisen toimenpiteen vaikutusta ilmanlaadun kokonaiskehitykseen on melko vaikea arvioida. Liikenteen pakokaasuperäiset päästöt ovat kuitenkin pienentyneet hyvin ja suunnitelman mukaan. Typpidioksidin raja-arvon ylittyminen on päättynyt. Vuonna 2021 koronaviruspandemia vaikutti edelleen osaltaan Helsingissä. Kuitenkin liikennemäärät olivat lähempänä tavanomaisia kuin vuonna 2020. Pitkällä aikavälillä kaikkien yhdisteiden pitoisuudet ovat olleet laskusuunnassa.

Katupölypitoisuuden vähentämiseksi tehdyillä toimilla on pystytty estämään hengitettävien hiukkasten raja-arvojen ylittyminen.

Ilmansuojelusuunnitelman toimenpiteiden toteutumisen tilanne vuonna 2021 on kuvattu teemoittain seuraavissa kappaleissa ja yksityiskohtaisemmin liitteessä 1.

Ilman epäpuhtauspitoisuuksien kehitys käy ilmi liitteestä 2.

Tänä vuonna on syytä aloittaa selvitystyö mahdollista uutta ilmansuojelusuunnitelmaa varten. Ajoneuvoliikenteen tekniikan kehittymisen ja sähköistymisen myötä suorat pakokaasupäästöt ovat vähentyneet, mutta katupöly säilyy kuitenkin haasteena tulevaisuudessakin. Kitkarenkaiden käytön edistämiseen ja pölyntorjuntaan tulee yhä panostaa. On jopa arvioitu, että sähköautot painavampina aiheuttavat enemmän pölypäästöjä. Lisäksi kaupunkirakenteen tiivistäminen voi lisätä kuilumaisia katuja, joilla tuulettuminen ja ilmansaasteiden laimeneminen heikkenevät. Suuret työmaa-alueet on tunnistettu merkittäviksi katupölyn lähteiksi ja niiden pölyntorjunta vaatii kehittämistä edelleen. Puunpoltto pientalojen tulisijoissa ei tule lähiaikoina vähenemään, joten sen päästöjä tulee edelleen pyrkiä pienentämään.

Typpidioksidin nykyinen sitova vuosiraja-arvo ei enää vaarassa ylittyä

Viime vuosina Helsingissä ei ole enää mitattu EU:n asettaman typpidioksidin vuosiraja-arvon ylityksiä. Liikenteen pakokaasupäästöt ovat vähentyneet ajoneuvotekniikan kehittymisen sekä liikenteen sähköistymisen ansiosta. Bussikaluston uusiutumisen vähäpäästöisemmäksi

on ollut suuri merkitys. Yhä kuitenkin vilkasliikenteisillä, kuilumaisilla kaduilla typpidioksidipitoisuudet voivat nousta ajoittain korkeiksi. Viime vuonna pitoisuudet olivat yleisesti korkeampia kuin vuonna 2020, jolloin ilmanlaatua paransi koronapandemiasta johtunut liikennemäärien väheneminen sekä hyvin leuto talvi.

Pitoisuudet ovat viime vuosina olleet laskusuunnassa. Asiantuntija-arvion mukaan EU:n vuosiraja-arvon ei katsota enää olevan vaarassa ylittyä Helsingin katuosuuksilla. Edellisvuonna vastaava ylitysvaara esiintyi 4,2 km katuosuuksilla.

Typpidioksidin paikoitellen suuret pitoisuudet aiheutuvat autoliikenteen, erityisesti dieselautojen päästöistä. Tällä hetkellä ja tulevaisuudessa valmistettavien dieselautojen typenoksidipäästöjen arvioidaan olevan matalampia myös todellisessa ajossa. Siihen ovat vaikuttaneet uudellaiset testausmenetelmät ja lakisääteiset testaussyklit, jotka pakottavat autonvalmistajat vähentämään päästöjä.

Maailman terveysjärjestön WHO julkaisi syksyllä 2021 uudet, terveysvaikutuksiin perustuvat ohjearvot ilmansaasteille. Typpidioksidin ohjearvo kiristyi hyvin huomattavasti, ja se ylittyikin laajasti myös Helsingissä.

Tehtyjä toimia

Helsingin seudun liikenteen (HSL) bussikalusto on uusiutunut nopeasti vähäpäästöisemmäksi kilpailutuksen myötä. Tällä on merkittävää vaikutusta ilmanlaatuun vilkasliikenteisissä katukuiluissa, joilla liikennöi paljon bussilinjoja. Bussiliikenteen päästöt alenivat asetettujen tavoitteiden mukaisesti lähipäästöjen osalta kaluston uusiutumisen ja pakokaasujen puhdistuslaitteistojen käytön seurauksena. Typen oksidien (NO_x) päästöt ovat pienentyneet vuoden 2010 tasosta 86 % ja hiukkaspäästöt 89 %. NO_x-päästöjen nopeaan pienemiseen on vaikuttanut vanhan EEV-kaluston poistuminen sähköbussien myötä. Sähköistyminen onkin edennyt hyvin: HSL:n tilaamassa liikenteessä oli vuoden 2022 alussa 176 sähköbussia, joista 80 ajaa Helsingissä. HSL:n kilpailutuksissa ympäristövyöhykkeen kriteereissä vakiovuorobusseissa vaaditut tasot 'Euro VI' ja 'sähkö' ovat toteutuneet.

Ilmansuojelusuunnitelman valmistelussa tehtyjen mallinnusten mukaan yksittäisistä toimenpiteistä eniten ilmanlaatuun vaikuttaisi ajoneuvoliikenteen hinnoittelun käyttöönotto. Helsingin seudun kuntien ja valtion välinen MAL 2020–2031-sopimukseen on kirjattu, että valtio aloittaa ruuhkamaksujen mahdollistamista koskevan säädösvalmistelun tällä hallituskaudella. Sopimuksessa myös linjataan, että valmistelu toteutetaan yhteistyössä kuntien ja HSL:n kanssa, ja että päätökset ruuhka-

28.04.2022

maksujen mahdollisesta käyttöönotosta tehdään erikseen. Valtio ei kuitenkaan ole vielä aloittanut ruuhkamaksujen käyttöönottoon tähtäävää lainvalmistelua, joten varsinaista järjestelmän suunnittelua ei olla voitu lähteä toteuttamaan. Vuonna 2021 HSL sai valmiiksi kaikki sovitut ajoneuvoliikenteen hinnoittelua koskevat esiselvitykset.

Sähköautojen käytön edistämiseksi julkisten latauspisteiden uutta kilpailutusta valmisteltiin vuonna 2021 ja julkisten latauspisteiden yleissuunnitelma päivitettiin. Julkisten latausasemien kilpailutus järjestetään keväällä 2022. Tavoitteena on valita toimija, joka toteuttaa kuluvan vuoden aikana yli 50 sähköautojen julkista latausasemaa henkilöautoille ja takseille. Yhteen latausasemaan voidaan liittää yksi tai useampia latauspisteitä. Kohdealueena on Helsingin keskusta ja sen ympäristö, koska julkisten latauspisteiden tarve on siellä suurin.

Puhtaiden ajoneuvojen direktiivi astui voimaan 2.8.2021. Ympäristöpalvelut koordinoi puhtaiden ajoneuvojen lain toteuttamiseksi tiekartan, joka toteutettiin konsulttityönä. Tiekartassa selvitettiin, miten eri toimialoilta voidaan parhaiten lähteä toteuttamaan lain vaatimuksia ja miten lain seuranta toteutetaan kaupunkitasoisesti. Lisäksi valmisteltiin vähäpäästöisten ajoneuvojen pysäköintialennukseen oikeuttavien kriteerien päivitys, jonka kaupunginhallitus hyväksyi 14.3.2022.

Vuonna 2021 on Helsingin autojen ja kuljetuspalveluiden työryhmässä valmisteltu velvoittavat ympäristökriteerit Helsingin ajoneuvoille ja kuljetuspalveluhankinnoille. Ajoneuvoiksi lasketaan myös työkoneet. Kriteereissä on huomioitu puhtaiden ajoneuvojen laista tulevat vaatimukset sekä päästöttömien työmaiden Green Deal -sopimuksen vaatimukset. Kriteerit käsiteltiin HNH-ohjausryhmässä joulukuussa 2021, ja päätöksentekoon ne menevät keväällä 2022.

Staran päästövähennysohjelma valmistui. Sen pitkän aikavälin yksi tavoite on täysin päästötön ajoneuvo- ja työkonekanta. Muita tavoitteita ovat muun muassa siirtyminen kokonaan uusiutuvan dieselin käyttöön. Stara hankki vuonna 2021 kaupungin käyttöön 59 uutta sähköautoa. Syksyllä Stara kokeili eri hoitoalueilla täyssähköistä lakaisuautoa katujen puhdistuksessa.

Useat ilmansuojelusuunnitelman tavoitteita tukevat kaupungin ohjelmat etenivät vuonna 2021. Pysäköintipolitiikan päivityksen luonnos valmistui. Luonnoksessa ehdotetaan toimenpiteitä hinnoittelusta palvelutason sekä kuvataan uudet pysäköinnin ohjauksen ja maksullisuuden laajentamisen periaatteet. Citylogistiikan toimenpideohjelman tiimoilta edistettiin jakeluliikenteen pysäköintitunnuksen käyttöönottoa ja hinnoittelua. Pyöräliikenteen kehittämisohjelman toimina kehitettiin pyöräverk-

koa: merkittävin hanke oli Hämeentien remontin valmistuminen ja toinen merkittävä Kaisantunnelin urakan aloittaminen.

Kaupunki on useita vuosia osallistunut myös VTT:n koordinoimiin hankkeisiin, joissa tutkitaan uusien diesel- sekä hybridautojen todellisia päästöjä Suomen ilmastossa.

Katupölyn torjunta vaatii tehokkaita toimia myös jatkossa

Katupölyn eli hengitettävien hiukkasten pitoisuudet ovat yleisesti alentuneet Helsingissä viime vuosina, mikä osoittaa kaupungin pitkäaikaisen katupölyn torjunnan kehittämisen ja toimenpiteiden olleen tehokkaita. EU:n raja-arvo ei ole ylittynyt vuoden 2006 jälkeen Helsingissä raja-arvoa valvovilla asemilla. Varsinainen raja-arvo ylittyy, kun raja-arvotaso (50 µg/m³) ylittyy 35 kertaa vuodessa. Hengitettävien hiukkasten pitoisuudet ovat kuitenkin paikoin ja ajoittain hyvin korkeita. Raja-arvo voikin edelleen olla vaarassa ylittyä kantakaupungin katukuiluissa sekä vilkkaasti liikennöityjen väylien varrella, mikäli pölyntorjuntaan ei kiinnitetä jatkuvasti vuosittain voimakkaasti huomiota. Keväiseen pölyämiseen vaikuttavat merkittävästi myös kevään ja talven sääolosuhteet ja lumitilanne. Vuonna 2021 katupölytilanne oli hankalampi kuin edellisvuonna.

Pääkaupunkiseudulla tehdyissä tutkimushankkeissa on selvinnyt, että katupölystä keskimäärin 50 % on peräisin tienpäällysteestä eli se on nastarenkaiden asfaltista kuluttamaa ainesta. Kitkarenkaiden edistäminen onkin kirjattu toimenpiteeksi ilmansuojelusuunnitelmassa. Tavoitteena on kitkarenkaiden osuuden kasvattaminen niin, että niiden osuus on 30 % talvikaudella 2020–2021 ja 50 % talvikaudella 2024–2025. Lopullinen tavoite on 70 % talvikautena 2030–2031.

Tammi-helmikuussa 2021 nastarenkaiden osuus Helsingissä oli 70,2 %. Seurannassa siirryttiin vuoden 2020 lopussa uuteen menetelmään, joka perustuu nastarenkaan tunnistukseen värinäantureilla. Uuden menetelmän tulokset ovat vertailukelpoisia vanhaan kuulohavaintomenetelmään.

Tehtyjä toimia

Helsinki on jo useita vuosia osallistunut yhteistutkimushankkeisiin, joissa on selvitetty katupölyn muodostumista sekä vähentämistoimenpiteitä. KATOA –hanke jatkaa vuosina 2021 - 2022 aiemmin Kalpa-tutkimushankkeissa tehtyä työtä. Tehokkaimmiksi todettuja keinoja on otettu katujen kunnossapidon käytännön toimintaan. Oikea-aikaisella laimealla kalsiumkloridiliuoksella tehdyllä pölynsidonnalla on ollut mer-

kittävä alentava vaikutus hiukkaspitoisuuksiin Helsingissä. Aktiivinen pölynsidonta on vakiintunut normaaliksi toiminnaksi.

Kaupunki pyrkii viestimällä edistämään kitkarenkaiden käyttöä päällystettä huomattavasti enemmän kuluttavien nastarenkaiden sijaan. Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut jatkoi ja laajensi syksyllä 2021 edellisvuonna aloitettua kitkaviestintäkampanjaa. Kitkarenkaiden eduita viestittiin muun muassa sosiaalisessa mediassa, ohjelmallisena mainontana sekä Helsingin katukuvassa (mm. kadunvarsimainoksien ja siltabanderollien). Stara linjasi hankkivansa kaupungin henkilö- ja pakettiautoihin talvirenkaiksi ainoastaan kitkarenkaita. Syksyllä valmisteltiin nastarengaskieltokeilua. Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 3-vuotisen kokeilun alkuvuodesta 2022 alkamaan tulevana syksynä Lönnrotinkadulla.

Suurten rakennustyömaiden vaikutus lähialueen hiukkaspitoisuuksiin on tunnistettu haasteeksi. Vuonna 2021 HSY mittasi hengitettävien hiukkasten pitoisuuksia kolmella työmaa-alueella pääkaupunkiseudulla maaliskuusta lokakuun loppuun. Helsingissä mittauksia jatkettiin edellisvuosien tapaan Jätkäsaarella Atlantinkadun varrella.

Helsingin koordinoimassa EU-rahoitteisessa ilmanlaadun tutkimushanke HOPE:ssa (Healthy Outdoor Premises for Everyone) selvitettiin kaupungin käytäntöjä tehostetun työmaapölyntorjunnan suhteen ja ideoitiin uusia hyviä käytäntöjä yhteistyössä rakennustoimijoiden kanssa. Vuosina 2020 ja 2021 tehtiin Jätkäsaaren aluevalvontakohteen kaduilla kesäkausina ylimääräisiä tehostettua pesuja ja pölynsidontoja. Kokeilun aikana PM10-pitoisuustasot olivat selkeästi matalammat verrattuna vuoden 2019 vastaavaan ajankohtaan. Tehostetun pölyntorjunnan viemistä jatkuvaan käytäntöön tullaan selvittämään jatkossa.

Tulisijojen päästöjä vähennetty viestimällä ja kiukaita kehittämällä

Pienhiukkaspitoisuudet eivät ylittäneet EU:n raja-arvoa eivätkä entistä WHO:n ohjearvoa Helsingin pientaloalueen mittauspaijassa Vartiokylässä. Sen sijaan uusi WHO:n vuosiohjearvo ylittyi, kuten muillakin kaupungin mittauspaijoilla. Puun poltossa syntyvän syöpävaarallisen bentso(a)pyreenin tavoitearvo 1 ng/m³ ei ylittynyt. Sen vuosikeskiarvo oli Vartiokylässä 0,4 ng/m³.

Tehtyjä toimia

Helsinki ja HSY osallistuvat Itä-Suomen yliopiston koordinoimaan Kiukaiden päästöt ja niiden vähentäminen -jatkohankkeeseen (KIUAS2, 2019–2023), joka keskittyy kiukaiden kehittämiseen ja on jatkoa aiemalle KIUAS-hankkeelle.

28.04.2022

Kuivaa asiaa –hanke päättyi ja siitä järjestettiin loppuwebinaari. Hankkeessa kehitettyä Klapitrainer-nuohoojapalvelua tarjottiin HOPE-hankkeen yhteydessä Pakilan asukkaille 100 kpl. Nuohousalan keskusliitto jatkaa palvelun kehittämistä saadun palautteen perusteella.

Kaupunki viesti loppuvuonna lämmityskauden alettua laajasti somekampanjalla puhtaasta poltosta ja nosti esiin Kuivaa asiaa - hankkeessa tehtyjä materiaaleja.

Ympäristöpalvelut on osallistunut Kansallisen ilmansuojeluohjelman 2030 toteutukseen pienpolton teemaryhmässä. Ohjelman tiimoilta laadittiin uutta ohjetta ympäristö- ja terveysturvallisille savuhaittavali-
tusten käsittelyyn. Ohje valmistuu vuonna 2022.

Osana kansallista ohjelmaa Keravan kaupungin, Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen, HSY:n sekä ympäristöministeriön kesken on toteutettu hanketta, jossa laaditaan malli puunpolton savuhaittojen ehkäisemiseksi rakennusjärjestyksen, rakentamistapaohjeen ja tontinluovutusehtojen keinoin.

Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut on asukkailta tulleiden yhteydenottojen perusteella tehnyt resurssien niin sallissa tarkastuksia savuvalituskohteisiin. Savuvalitusten johdosta on annettu asukkaille ohjeita puhtaaseen puun polttoon.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Suvi Haaparanta, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 32061
suvi.haaparanta(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1_ Taulukko Ilmansuojelusuunnitelman toimenpiteiden toteutumisesta 2021
- 2 Liite 2_ Indikaattorit ja NO2 raja-arvon ylitysalue_2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ympäristöministeriö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2

28.04.2022

Uudenmaan Ely-keskus

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 23.04.2020 § 71

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 12.04.2019 § 87

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 13.04.2018 § 78

Ympäristölautakunta 16.05.2017 § 166

Ympäristölautakunta 09.05.2017 § 150

Ympäristölautakunta 01.11.2016 § 330

Ympäristölautakunta 15.03.2016 § 115

Ympäristölautakunta 09.06.2015 § 217

Sosiaali- ja terveyslautakunta 03.05.2016 § 100

Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.04.2016 § 88

Yleisten töiden lautakunta 26.04.2016 § 164

Yleisten töiden lautakunta 19.04.2016 § 148

Kaupunkisuunnittelulautakunta 19.04.2016 § 140

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 14.04.2016 § 77

Teknisen palvelun lautakunta 14.04.2016 § 77

28.04.2022

§ 97

Helsingin meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2018-2022 seurantaraportti 2021

HEL 2022-004880 T 11 00 01

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi Helsingin meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2018–2022 toteutumisen seurantaraportin 2021. Seurantataulukko on liitteenä 1: Taulukko meluntorjunnan toimintasuunnitelman toimenpiteiden toteutumisesta vuonna 2021.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli ympäristötarkastaja Anne Leppänen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Anne Leppänen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 34366
anne.m.leppanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Taulukko meluntorjunnan toimintasuunnitelman toimenpiteiden toteutumisesta vuonna 2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Meluntorjunnan toimintasuunnitelman taustaa

Vuonna 2017 tehdyn EU:n ympäristömeludirektiivin (2002/49/EY) perusteella tieliikenne on merkittävin ympäristömelun lähde Helsingissä. Tieliikenteen päiväjän yli 55 dB melulle (kansallinen meluselvitys, LAeq, 7–22) altistuvien helsinkiläisten määrä oli 233 000 asukasta. Toiseksi merkittävin melulähde on raitiotieliikenne, jonka melulle altis-

28.04.2022

tuvien määräksi arvioitiin vuonna 2017 noin 51 000 asukasta. Rautatie- ja metroluonnetteen melun altistujamäärät ovat kumpikin alle 10 000 asukasta. Meluselvityksen pohjalta laadittiin nykyisin voimassa oleva meluntorjunnan toimintasuunnitelma. Suunnitelmassa esitetään tavoitteet ja toimenpiteet meluhaittojen vähentämiseksi vuosille 2018–2022.

Vuonna 2021 aloitettiin neljännen EU:n ympäristömeludirektiivin mukaisen meluselvityksen laadinta. Selvitys valmistuu vuoden 2022 aikana. Tulosten pohjalta aletaan valmistella meluntorjunnan toimintasuunnitelman päivitystä.

Helsingissä meluntorjunnan tavoitteisiin kuuluu suojata ensisijaisesti voimakkaan melun alueilla asuvia, kohdistaa torjuntatoimet alueille, joilla altistujia on paljon sekä suojata asukkaita varmistamalla, että asuntojen sisämelutasot pysyvät alle melun ohjearvotasojen. Lisäksi tavoitteena on säilyttää suhteellisen hiljaisia alueita ja alentaa melutasoja asumisen lisäksi muissa herkissä kohteissa, kuten päiväkodeissa ja kouluissa. Näiden toteuttamiseen tarvitaan laajaa meluntorjunnan keinovalikoimaa ja meluntorjunnan huomioimista alueidenkäytön suunnittelussa.

Meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa käsiteltäviä melulähteitä ovat pää- ja kokoojakatujen liikenne sekä raitio- ja metroluonnetteen. Mukana on myös joitain rakentamiseen, kalustoon ja työtapoihin liittyviä meluntorjuntatoimia. Helsingin kaupungin alueella sijaitsevien maanteiden ja rautateiden meluntorjunnan toimintasuunnitelman laatii Väylävirasto.

Suunnitelman yhteensä 53 toimenpidettä on jaettu kolmeen teemakokonaisuuteen: suunnitteluun ja ohjaukseen, melulähteeseen vaikuttamiseen sekä rakenteelliseen meluntorjuntaan. 15 vaikuttavimmiksi arvioitua toimenpidettä on merkitty meluntorjunnan kärkitoimenpiteiksi. Kärkitoimenpiteitä on jokaisessa teemakokonaisuudessa, mutta eniten niitä on suunnittelu ja ohjaus -kokonaisuudessa. Maankäytön ja liikenteen suunnittelu onkin avainasemassa meluhaittojen ehkäisyssä. Kärkitoimenpiteiden edistämiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Meluntorjunnan toimenpiteiden seuranta

Helsingin kaupungin ympäristöpalveluiden ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikkö seuraa vuosittain meluntorjunnan toimintasuunnitelman toimenpiteiden toteutumista. Seurantatiedot toimitetaan tiedoksi kansliapäällikön asettamalle (13.9.2017, § 96) ilmansuojelu- ja meluntorjuntatyöryhmälle sekä Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle.

Toimenpiteiden toteutuminen

28.04.2022

Meluntorjunnan toimintasuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen eteni vuonna 2021 monilta osin melko hyvin. Toisaalta osaa toimenpiteistä ei saatu toteutettua tai niiden toteuttaminen viivästyi. Suunnitelman toimenpiteistä suurin osa on jatkuvia tai pitkäkestoisia kehittämistoimia, joiden toteutuminen vaatii aikaa. Kärkitoimenpiteiksi tunnistetut toimet etenivät kohtuullisen hyvin. Ohjelmakauden loppuvaiheessa, syksyllä 2022 arvioidaan mistä syystä toimenpiteet ovat jääneet toteutumatta tai viivästyneet.

Meluntorjunnan toimintasuunnitelman toimenpiteiden toteutuminen vuonna 2021 on esitetty liitteessä 1.

Meluntorjunta maankäytön ja liikenteen suunnittelussa

Suunnittelu ja ohjaus -kokonaisuuden toimenpiteillä pyritään vähentämään ja ennaltaehkäisemään melun haittavaikutuksia suunnittelun avulla. Maankäytön ja liikenteen suunnittelu on tässä merkittävin keino. Kuten edellisinäkin vuosina, myös vuonna 2021 on alueen melutilanne huomioitu kaikissa asemakaavoissa ja tarvittaessa suunniteltu meluntorjunta sen mukaisesti. Ympäristöpalveluista ja teknistaloudellisesta suunnittelusta on asiantuntijoita mukana ohjaamassa asemakaavoja. Tiedonvaihtoa liikennemeluasioiden huomioimisesta maankäytön suunnittelussa on lisätty pääkaupunkiseudun kuntien kanssa. Kaupungin sisäistä tiedonvaihtoa ja asiantuntijoiden kouluttamista melu- ja ääniympäristöasioista on tarvetta lisätä entisestään.

Vuonna 2021 toteutettiin selvitystyö vihreistä ratkaisuista ääniympäristön parantamiseksi. Työssä tutkittiin sitä, millaisia melun leviämistä estäviä ja ääniympäristöä pehmentäviä vaikutuksia on monihyödyllisillä, kasvillisuuteen perustuvilla ratkaisuilla, ja millaisissa ympäristöissä kyseiset ratkaisut olisivat käyttökelpoisia. Konsulttityö tehtiin yhteistyössä ympäristöpalveluiden, asemakaavoituksen, teknistaloudellisen suunnittelun ja kaupunkitila- ja maisemasuunnittelun kesken.

Liikennesuoritteiden kasvun vähentäminen on olennaista erityisesti ilmastopäästöjen ja ilmanlaadun takia, mutta sillä on merkitystä myös melun kannalta. Meluntorjunnan toimintasuunnitelman yhtenä toimenpiteenä on ajoneuvoliikenteen hinnoittelun edistäminen. Helsingin seudun kuntien ja valtion väliseen MAL 2020–2031-sopimukseen kirjattiin, että valtio aloittaa ruuhkamaksujen mahdollistamista koskevan säädösvalmistelun tällä hallituskaudella. Sopimuksen mukaan valmistelu toteutetaan yhteistyössä kuntien ja HSL:n kanssa ja päätökset ruuhkamaksujen mahdollisesta käyttöönotosta tehdään erikseen. HSL sai

28.04.2022

vuonna 2021 valmiiksi kaikki sovitut ajoneuvoliikenteen hinnoittelua koskevat esiselvitykset. Valtio ei kuitenkaan ole vielä aloittanut ruuhkamaksujen käyttöönottoon tähtäävää lainvalmistelua.

Nastarenkaiden käytöllä on ennen kaikkea vaikutusta ilmanlaatuun, mutta sillä on vaikutusta myös melutasoihin ja kaupungin ääniympäristöön. Nastarenkaiden aiheuttama melu on muita rengastyyppejä voimakkaampaa. Kitkarenkaiden edistäminen on kirjattu toimenpiteeksi sekä Helsingin ilmansuojelusuunnitelmaan että meluntorjunnan toimintasuunnitelmaan. Tavoitteena on kitkarenkaiden osuuden kasvattaminen niin, että niiden osuus on 30 % talvikaudella 2020–2021 ja 50 % talvikaudella 2024–2025. Lopullinen tavoite on 70 % talvikautena 2030–2031.

Tammi-helmikuussa 2021 nastarenkaiden osuus Helsingissä oli 70,2 %. Seuranta on ryhdytty tekemään uudella menetelmällä, joka perustuu nastarenkaiden tunnistukseen värinäantureilla. Uuden menetelmän tulokset ovat vertailukelpoisia vanhaan kuulohavaintomenetelmään.

Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut toteutti laajan viestintäkampanjan kitkarenkaiden edistämiseksi syksyllä 2021. Kitkarenkaiden käytön eduista viestittiin mm. sosiaalisessa mediassa, kadunvarsimainoksilla ja siltabanderolleilla. Rengasliikkeisiin lähetettiin esitteitä kitkarenkaiden eduista asiakkaiden hyödynnettäviksi.

Stara on linjannut, että vuodesta 2021 eteenpäin kaupungin käyttöön hankittaviin henkilöautoihin hankitaan talvirenkaiden lisäksi kitkarenkaiden ja nastarenkaiden saa vain erityisin perustein.

Vuonna 2021 valmisteltiin nastarengaskieltokeilu, jonka kaupunkiympäristölautakunta päätti 8.2.2022 toteuttaa Lönnrotinkadulla syksystä 2022 kevääseen 2025. Kokeilun tavoite on selvittää nastarengaskielton vaikutavuutta kitkarenkaiden yleistymiseen ja ilmanlaatuun sekä arvioida kiellon seurauksia ja yleistä toimivuutta.

Ajonopeudella ja nopeusrajoitusten noudattamisella on merkittävä vaikutus melutasoon. Alempi nopeusrajoitus ohjaa tasaisempaan ajotapaan, mikä vähentää kiihdytyksistä ja jarrutuksista aiheutuvaa melua. Vuonna 2021 ajonopeuksia rauhoitettiin muun muassa asentamalla 14 uutta liikenteen valvontapistettä. Kasarmikadun ja Pohjoisen Makasiinikadun kesäkatukokeilulla saatiin kokemuksia paikalliskatujen liikenteen rauhoittamisesta.

Melupäästöön vaikuttaminen

28.04.2022

Melulähteeseen vaikuttaminen -teemakokonaisuuden toimenpiteillä pyritään vaikuttamaan suoraan päästölähteisiin. Toimenpiteet sisältävät niin kalustoon, työtapoihin kuin toiminnan suunnitteluunkin liittyviä keinoja, joilla melupäästöä voidaan vähentää.

Sähköbussit eivät aiheuta yhtä voimakasta melua kuin dieselbussit. HSL:n kaluston sähköistyminen on edennyt hyvin. Tavoitteena on, että vuonna 2025 kalustosta 30 % on sähköbusseja. HSL:n tilaamassa liikenteessä oli vuonna 2021 sähköbusseja yhteensä 176 kappaletta, joista 80 Helsingissä. Uusia sähköbussien latausasemia rakennettiin kolme. Latausasemia on nyt käytössä yhteensä yhdeksän. Melutaso pisteytetään kaikissa bussikalustohankinnoissa.

Raitiovaunu- ja metrol liikenteen melutasoon vaikuttaa muun muassa radan kunto ja käytössä oleva kalusto. HKL vastaa raitiotie- ja metrora-
tojen suunnittelusta, rakennuttamisesta ja kunnossapidosta. Vuonna 2021 HKL on asentanut raitioteiden vaihdealueille 21 uutta syväura-
vaihdetta. Syväuraisilla vaihteilla pyritään vähentämään kiskomelua ja tärinää, jotka syntyvät raitiovaunun ylittäessä vaihdealueen. Tällä het-
kellä Helsingissä on yhteensä 39 syväuraista vaihdetta. Kaluston han-
kintojen kilpailutuksessa HKL käyttää melukriteerejä.

Ympäristön viihtyisyyttä voi paikallisesti heikentää liikennemelun lisäksi rakennus- ja ylläpitotöiden melu. Meluhaitta on tilapäistä, joskin se voi paikoin kestää kauankin. Haittaa ei voida kokonaan poistaa, mutta melupäästöön voidaan jonkin verran vaikuttaa hiljaisemmän, erityisesti sähköisen kaluston lisäämisellä ja työtapoihin vaikuttamalla.

Vuonna 2021 valmisteltiin ympäristökriteereitä Helsingin kaupungin ajoneuvo- ja kuljetushankinnoille. Kriteerien myötä kaikille kaupungin ajoneuvo- ja kuljetuspalveluhankinnoille asetetaan velvoittavat vähimmäiskriteerit. Kriteerikokonaisuus sisältää myös sekä puhtaiden ajoneuvojen lain että päästöttömien työmaiden -green dealin mukaiset vaatimukset. Kriteerien myötä sähköisten ajoneuvojen määrä tulee lisääntymään. Kriteerit käsiteltiin HNH-ohjausryhmässä joulukuussa 2021, ja päätöksentekoon ne menevät keväällä 2022.

Stara hankki vuoden 2021 aikana 59 täyssähköautoa, joista 53 on sosiaali- ja terveystoimialan käyttöön ja 6 kaupunkiympäristön toimialalle.

Kesällä 2021 otettiin käyttöön työmaan ympäristöasiakirja, joka koskee Tilat-palvelun rakennuttamia talohankkeita. Ympäristöasiakirjan tavoitteena on ennaltaehkäistä ja vähentää hankkeesta aiheutuvia haitallisia ympäristövaikutuksia, myös melua. Vastaava asuntotuotannon ympäristöasiakirja otettiin käyttöön 1.9. lähtien kilpailutettavissa uudisrakennus- ja peruskorjausurakoissa.

28.04.2022

Satamissa maasähkön käyttö vähentää alusten melupäästöä, koska aluksen ollessa kytkettynä maasähkseen sen apumootoreiden käytön tarve vähenee. Olympiaterminaalin maasähkölaitantä otettiin käyttöön vuonna 2021. Nesteytetyllä maakaasulla (LNG) kulkevien alusten moottorit ovat hiljaisempia muiden polttoaineiden moottoreihin verrattuna. Kaikissa Helsingin Sataman osissa on LNG:n tankkausmahdollisuus. Sataman ympäristöperusteisen satamamaksualennuksen yksi alennusperuste on melutaso. Sen perusteella myönnettiin alennusta neljälle alukselle vuonna 2021.

Melun leviämisen rajoittaminen

Rakenteellinen meluntorjunta - teemakokonaisuudessa ovat toimenpiteet, joilla melun leviämistä pyritään rajoittamaan ja melulle altistumista vähentämään. Näitä toimia ovat esimerkiksi meluesteet ja melua vaimentavat päällysteet sekä erilaiset kiinteistöjen ääneneristävyttä parantavat keinot.

Meluesteitä tarvitaan kohteissa, joissa riittävää meluntorjunnan tehokkuutta ei voida saavuttaa muilla keinoilla. Edellisessä meluntorjunnan toimintasuunnitelman tarkistuksessa 2013 esitetyistä katujen meluestekohteista valtaosa on vielä toteuttamatta. Tästä syystä meluntorjunnan toimintasuunnitelmaan 2018–2022 ei esitetty uusia meluestekohteita, vaan tämän kauden tavoitteena on varmistaa, että tunnistetut meluntorjuntakohteet sisällytetään kaupungin investointiohjelmaan. Vuonna 2021 jatkettiin Vanha Porvoontien meluesteen suunnittelua Suurmet-säntien ja Heikinlaaksontien väliselle osuudelle. Samalla kadulla parannetaan jalankulun ja pyöräilyn edellytyksiä.

Helsingin alueella olevien maanteiden meluntorjunnasta vastaavat Uudenmaan ELY-keskus ja Väylävirasto. Maanteiden priorisoidut meluntorjuntakohteet esitetään Väyläviraston meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa. Helsingin kaupunki osallistuu esteiden toteutukseen kunkin hankkeen yhteydessä sovitulla osuudella. Hämeenlinnanväylän (väli Kannelmäki–Kaivoksela) parantamisen ja Kuninkaantammen eritasoliittymän suunnitelmaluonnos oli esillä vuonna 2020. Hanke sisältää melusuojauksen suunnittelun. Vuonna 2021 hanke ei edennyt.

Melua vaimentavien päällysteiden käytöllä voidaan vähentää katuliikenteen aiheuttamaa melua nopeuksilla, joilla rengasmelu on vallitsevaa. Vuonna 2021 melua vaimentavaa päällystettä käytettiin Topeliuksenkadulla välillä Runeberginkatu – Sibeliuksenkatu (noin 280 m) ja Konalantiellä välillä Tanelintie – Pitäjänmäentie (noin 300 m). Näillä osuuk-silla melua vaimentavaa päällystettä on käytetty jo aiemminkin.

28.04.2022

Lapset kuuluvat liikenteen haittavaikutuksille herkkiin ihmisryhmiin, ja siksi melutilanteen huomioiminen ja sen parantaminen herkissä kohteissa kuten päiväkodeissa ja kouluissa, on tärkeää. Herkissä kohteissa piha-alueiden melutasojen tulisi olla suhteellisen matalia, sillä pihoilta oleskellaan paljon ja siten altistutaan liikenteen päästöille. Vuonna 2021 ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikkö on ottanut kantaa useiden päiväkotihankkeiden sijaintiin ja ympäristöhaittoihin. Kaupungin sisäistä yhteistyötä on viime vuosina tiivistetty, mutta sitä on tarpeen lisätä entisestään, jotta herkkien ihmisryhmien altistumista liikenteen haittavaikutuksille saadaan vähennettyä.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Anne Leppänen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 34366
anne.m.leppanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Taulukko meluntorjunnan toimintasuunnitelman toimenpiteiden toteutumisesta vuonna 2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

28.04.2022

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 83, 84, 85, 86, 89, 91, 92, 93, 94, 95, 96 ja 97 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 87, 88 ja 90 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa
- viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistaja ja haltija
- sellaisen kiinteistön omistaja ja haltija, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa
- kunta
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jos rakennusluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennuksen purkamista.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun päätös on julkisanon jälkeen annettu.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

28.04.2022

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoituksen valittajalle voidaan toimittaa.

28.04.2022

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

28.04.2022

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Tarik Ahsanullah
puheenjohtaja

Johanna Nöjd
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Coel Thomas

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 11.05.2022.